

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2014-12-15 kl. 18:00

Plats: Sessionssalen

Efter sammanträdet serveras lättare måltid på plan 1, anmälan görs via separat kallelse.

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta ersättare

Dagordning	
1. Inledning <ul style="list-style-type: none">- Mötets öppnande- Val av protokolljusterare- Upprop	
Utdelning av jämställdhetspris	
2.	Fastställande av dagordning
3.	Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
4.	Anmälan av nya motioner, medborgarförslag och interpellationer
5.	Avsägelse av ledamöter och ersättare
6.	Frågor
7.	Valärenden <i>Politisk föredragning Martin Odenö</i>
8.	KS2014.0145 Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning <i>Politisk föredragning Ulla-Britt Hagström</i>
9.	KS2014.0458 Arbetsmiljöpolicy <i>Politisk föredragning Leif Walterum</i>
10.	KS2014.0459 Ekonomipolicy <i>Politisk föredragning Katarina Jonsson</i>
11.	KS2014.0467 Reglemente för attest <i>Politisk föredragning Katarina Jonsson</i>

12.	KS2014.0443	Spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning <i>Politisk föredragning Johan Fogelberg</i>
13.		Anmälningssärenden
		Mötet avslutas

Skövde, 2014-12-04

Conny Brännberg
Ordförande

Agneta Tilly
Sekreterare

KS § 191/14 Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

KS2014.0145

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2014-09-24	166/14
2 Kommunstyrelsen	2014-12-01	191/14

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Policyn ersätter tidigare beslutat handikappolitisktprogram.

Kommunstyrelsen avsätter 100 000 kr till sektor medborgare och samhällsutveckling av utvecklingsmedel för utbildningsinsatser under år 2015 och 2016, att användas i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor, under förutsättning att policyn fastställs av kommunfullmäktige.

Reservation

Maria Hjärtqvist (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag.

Yrkanden

Maria Hjärtqvist (S) yrkar på följande tillägg: ”för att försäkra sig om att policyns mål efterföljs ska dessa införlivas i nämndernas styrdokument samt följs upp i verksamhetsberättelserna.”

Anders G Johansson (M) yrkar avslag på tilläggsyrkandet.

Beslutsgång

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Rådet för funktionshinderfrågor har i samverkan med handikappföreningar tagit fram ett förslag till policy för funktionshindrades rättigheter i samhället kallad Skövde – en kommun för alla. I arbetsgruppen har även tjänstemän deltagit. Förslaget har gått på remiss till berörda nämnder och kommunala bolag.

Syftet med policyn är att omsätta FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning till ett styrande dokument för Skövde kommun. Policyn utgår från FN:s konvention och Skövde kommuns Vision Skövde 2025 och visionens prioriterade utvecklingsområden. Funktionshinderpolitiska målsättningar har kopplats till följande utvecklingsområden:

- Attraktiva boendemiljöer
- Kunskapsutveckling och arbete
- Tillsammans
- Natur och miljö

De remissvar som kommit in har beaktats enligt följande:

Yttrande från kommunstyrelsen har inneburit att det ursprungliga förslaget omarbetats för att på ett bättre sätt stämma överens med hur styrdokument utformas i Skövde kommun. En omarbetning har också gjorts för att få en tydligare koppling till Vision Skövde 2025.

AB Skövdebostäders förslag om omformulering har beaktats.

Av övriga nämnders remissvar framgår att nämnderna instämde i att det finns ett behov av ett styrdokument inom området.

Från Ulla-Britt Hagström och Jan-Åke Bengtsson i Rådet för funktionshinderfrågor har även inkommit en ansökan om utvecklingsmedel för implementering av programmet. Ansökan avser 400 000 kr för personal, lokaler mm.

För att leva upp till policyn finns behov av att öka kunskapen hos förtroendevalda och hos tjänstemän kring olika typer av funktionsnedsättningar och vilka hinder som möter denna målgrupp i vardagen och som med relativt enkla medel kan avhjälpas. Kommunstyrelsen föreslås därför att anslå 100 000 kr av utvecklingsmedel till sektor medborgare och samhällsutveckling för olika utbildningsinsatser att användas i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor under år 2015 och 2016.

Handlingar

Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

FRN § 37 Yttrande på remiss, Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

UN § 28 Remiss Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

Yttrande från Socialnämnden om Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018

SKN § 58-14 Svar på remiss - policy för att undanröja hinder

Remissvar från Folkhälsorådet

Yttrande från Kulturnämnden över remiss policy för att undanröja hinder

Yttrande från SBF om program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014 - 2018, version 2014-02-28

TEN § 45 Yttrande policy för att undanröja hinder

Remissvar från AB Skövdebostäder Policy för att undanröja hinder för personer men funktionsnedsättning

Ansökan om utvecklingsmedel för implementering av funktionshinderpolitiskt program

OVN § 41 Remissyttrande gällande program för att undanröja hinder med bilaga

Remiss Skövde - en kommun för alla, yttrande från KSstab

Delges

Samtliga nämnder, AB

Skövdebostäder, Rådet för

funktionshinderfrågor,

Folkhälsorådet

EN KOMMUN FÖR ALLA

Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

Framtagen i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor och
handikappföreningar i Skövde kommun.

Beslutad av kommunfullmäktige xxxxxxxxxxxxxxxx, ver xxxx

Policy för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

Inom Skövde kommuns olika verksamheter ska följande förhållningssätt gälla för frågor som rör samhällsutveckling och bemötande:

VÅRT FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Skövde ska utformas med insikten om att alla människor är lika mycket värda, att alla ska behandlas med samma respekt, att mångfald berikar och att varje människa med sin kunskap och erfarenhet är en tillgång för samhället. Varje individ ska få ett värdigt bemötande och ha rätt att själv få bestämma över sitt liv.

Det är en rättighet för personer med funktionsnedsättning att ta del av det som samhället har att erbjuda. Skövde kommun strävar därför mot att ta bort alla enkelt åtgärdade hinder och att personer med funktionsnedsättning ska vara en del av samhället på lika villkor som övriga invånare. I Skövde kommuns arbete för att nå Vision Skövde 2025 ska målgruppens särskilda behov beaktas redan från början.

Syfte och målsättningar

Syftet med policyn är att omsätta FN:s konvention (se sidan 3) om rättigheter för personer med funktionsnedsättning till ett styrande dokument för Skövde kommun. Denna policy gäller samtliga verksamheter i Skövde kommun inklusive majoritetsägda bolag.

Målsättningen är att synliggöra de funktionshindrades rättigheter och underlätta deras vardag. Ambitionen är att Skövde kommun ska vara ett föredöme för andra aktörer i samhället genom att företrädare för Skövde kommun har god kunskap och medvetenhet om värdet av att integrera funktionshinderperspektivet i utvecklingsarbete redan i ett tidigt stadium. Målsättningen är också att enkelt åtgärdade hinder åtgärdas utan onödiga dröjsmål.

Definitioner och synsätt

Funktionsnedsättning innebär nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Med funktionshinder menas de begränsningar som en person med funktionsnedsättning möter på grund av att omgivningen är otillgänglig. En person med funktionsnedsättning ska ses som en invånare med lika rätt och lika möjligheter att bestämma över sitt liv och få sina önskningar respekterade. Detta möjliggörs genom att tillämpa universell utformning i största möjliga utsträckning.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Sverige skrev i december 2008 under FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen är vägledande i de nationella strategier som finns för genomförandet av funktionshinderspolitiken. Av konventionen framgår att miljö och omgivning ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Ingen ska heller diskrimineras.

Kopplingen till FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) är tydlig – barnets bästa ska komma i främsta rummet. Konventionen är uppbyggd på ett antal artiklar som i sin tur kan ställas i relation till den svenska lagstiftning som finns inom området och som bland annat anger vilka krav som ställs till exempel på kommunerna.

FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (kvinnokonvention), som Sverige skrev under 1980, är också tillämplig inom funktionshinderperspektivet.

I tabellen på nästa sida visas hur FN:s artiklar hör samman med svensk lagstiftning.

Tabell hur FN:s artiklar hör samman med svensk lagstiftning.

FN:s artiklar	Lag/förordning
Övergripande	Regeringsformen Yttrandefrihetsgrundlagen Europakonventionen
Artikel 5 – Jämställdhet och ickediskriminering	Diskrimineringslag Kommunallag
Artikel 9 – Tillgänglighet	Plan- och bygglag Plan- och byggförordning Förordning om bidrag till allmänna samlingslokaler Lag om offentlig upphandling Lag om kollektivtrafik Lag om handikappanpassad kollektivtrafik Lag om färdtjänst & Lag om riksfärdtjänst Förordning om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av handikappolitiken
Artikel 12 – Likhet inför lagen	Föräldrabalk
Artikel 13 – Tillgång till rättsystemet	Förvaltningslag Förvaltningsprocesslag Rättegångsbalk
Artiklarna 19, 20, 26 och 28 med krav på individutformade stöd och ersättningar	LSS Socialtjänstlag Hälsa- och sjukvårdslag Lag om bostadsanpassningsbidrag Förordning om rehabiliteringsersättning Förordning om ersättning från sjukförsäkringen
Artikel 21 – Yttrandefrihet och åsiktsfrihet samt tillgång till information	Språklag Lag om elektronisk kommunikation Radio- och tv-lag
Artikel 24 – Utbildning	Skollag
Artikel 27 – Arbete och sysselsättning	Arbetsmiljölagen Förordningen om bidrag till arbetshjälpmedel Förordning särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga Förordning aktivitetsstöd
Artikel 29 – Deltagande i det politiska och offentliga livet	Vallag

Källa: Myndigheten för delaktighet (f.d. Handisam)

Vision Skövde 2025 och utveckling inom funktionshinderområdet

I juni 2010 beslutade kommunfullmäktige i Skövde om en vision för samhällets utveckling. Vision Skövde 2025 är styrande för allt utvecklingsarbete och lyder:

VÅR VISION

Skövderegionen är känd i landet som en välkommande och växande region där människor möts, verkar och mår bra.

Vi får livspusslet att gå ihop! Vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet, där det finns tid över för det som berikar våra liv. I Skövderegionen trivs vi med livet i alla åldrar och är stolta över vad vi uppnått!

Till visionen finns sex stycken prioriterade utvecklingsområden som lyfts fram som särskilt viktiga att fokusera på (se Skövde kommuns författningssamling för Vision Skövde 2025 i sin helhet):

 Regionen

 Natur och miljö

 Attraktiva boendemiljöer

 Tillsammans

 Kunskapsutveckling och arbete

 Vårt varumärke

Vision Skövde 2025 är en vision för ett samhälle med stark befolkningstillväxt, men också ett samhälle som präglas av god folkhälsa, mångfald och jämställdhet. De områden som är viktigast inom funktionshinderområdet är *Attraktiva boendemiljöer*, *Kunskapsutveckling och arbete* samt *Tillsammans*.

Funktionshinderpolitiska målsättningar utifrån Vision Skövde 2025

Attraktiva boendemiljöer

 Vi ska verka för att människor med funktionsnedsättningar ska kunna få ett bra boende. Vid planering av utemiljöer inom bostadsområden ska så stor hänsyn som möjligt tas till tillgänglighetsaspekterna.

Kunskapsutveckling och arbete

 Vi ska sträva efter att människor med funktionsnedsättningar får likvärdiga förutsättningar som andra målgrupper till arbete.

 Skövde kommun ska erbjuda stöd till personer med funktionsnedsättning i syfte att underlätta inträde på arbetsmarknaden.

 Alla barn, ungdomar och vuxna, oavsett funktionsnedsättning, ska ha likvärdiga möjligheter till utbildning inom förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. Utbildningen ska så långt som möjligt integreras i ordinarie verksamhet.

 Lekplatser och utemiljöer inom förskolor och skolor ska anpassas för att även barn och ungdomar med funktionsnedsättningar har tillgång till en stimulerande utemiljö.

Tillsammans

- Vi strävar efter att all skriftlig information om kommunens verksamhet ska uttryckas i klarspråk, det vill säga att vi använder ett vårdat, enkelt och begripligt språk.
- Skövde kommuns webbplats ska utformas på sådant sätt att funktionsnedsattas behov av information tillmötesgår så långt som möjligt.
- Skövde kommun strävar efter att personer med funktionsnedsättning på lika villkor som övriga målgrupper ska kunna delta i kulturliv, rekreation, idrott och andra sociala aktiviteter.
- Enkelt avhjälpta hinder på allmänna platser ska så långt som möjligt åtgärdas.
- Skövde kommuns verksamhetslokaler ska vid om- och nybyggnation tillgänglighetsanpassas så långt som möjligt.

Natur och miljö

- Funktionsnedsatta ska ha möjlighet att uppleva natur och ha tillgång till bad- och fiskesjöar och vandringsleder.

Yttrande i ärende Skövde – en kommun för alla, KS2017.0145

Bakgrund

Samtliga nämnder har beretts tillfälle att yttra sig över Skövde – en kommun för alla, ett program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Programmet har utarbetats rådet för funktionshinderfrågor och syftar till att höja kunskapen och medvetenheten kring funktionshinderfrågor och att dessa ska bli en naturlig del i all kommunal planering. Programmet är indelat i flera prioriterade områden såsom information och kommunikation, upphandling, boende, resor med flera. Programmet tar sin utgångspunkt från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Yttrande

Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Kommunstyrelsen anser vidare att det är ett område som ska styras genom ett politiskt beslutat styrdokument. För att få genomslag i Skövde kommuns styrsystem behöver förslaget dock till delar omarbetas för att överensstämma med befintligt regelverk och styrstruktur.

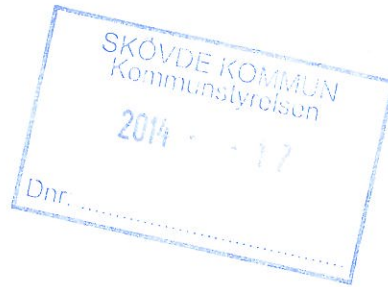
Politiska program, planer eller policyr som beslutas av kommunfullmäktige bör hållas kortfattade och tydliga prioriteringar eller förhållningssätt. Program bör sträcka sig över en hel mandatperiod eller revideras varje mandatperiod om planperioden är längre. En policy ska också sträcka sig över en längre tidsperiod men behöver inte ha en tydlig koppling till mandatperiodens politik. Det förslag som presenterats är till delar av karaktären program och till delar policy vilket försvårar förståelsen för på vilket sätt styrdokumentet ska hanteras. Det finns även ett avsnitt, ”Ansvar och uppföljning”, som anger att nämnderna ska utarbeta mål och handlingsplaner utifrån programmet. Hur nämnderna ska planera framgår av styrdokumentet ”Strategisk plan med budget”. Det är inte lämpligt att även andra politiskt beslutade styrdokument ger anvisningar för nämndernas planering.

Kommunstyrelsen kommer från och med år 2015 ha ett politiskt beredningsorgan kallad ”Beredning medborgare och folkhälsa”. Det är lämpligt att beredningen hanterar ärendet inför beslut.

Sammanfattningsvis är kommunstyrelsens förslag att kommundirektören får i uppdrag att till delar omarbeta styrdokumentet och att ärendet bereds av beredning medborgare och folkhälsa inför politiskt beslut. Kommunfullmäktige bör besluta i ärendet under första halvåret 2015.

Kommunstyrelsens stab

Therese Kandeman
verksamhetscontroller

Till Kommunstyrelsen

Ansökan om utvecklingsmedel för implementering av Funktionshinderpolitiskt program

Kommunstyrelsens remissförfarande för "Skövde – en kommun för alla – Funktionshinderpolitiskt program 2014 – 2018" är nu genomfört och Kommunstyrelsens förslag kommer att lämnas över till kommunfullmäktige för beslut. Av remissvaren framgår att verksamheterna och kvalitetsuppföljningarna i stort sett kommer att kunna genomföras inom nämndernas egna budgetramar.

Rådet för funktionshinderfrågor anser det mycket angeläget att resurser tillsätts för att handlingsprogrammet ska kunna implementeras på bästa sätt. Det är viktigt att medvetandegöra och utbilda personalen för att så långt som möjligt säkra den kompetens som krävs för att tillgodose individens rättigheter och ge ett gott bemötande.

Genomförandet innebär utbildning i första hand av verksamhetsansvariga, chefer och medarbetare samt politiker. Inom utbildningens ram ingår specifik kartläggning för vissa verksamhetsområden samt omvärldsbevakning för att påvisa goda exempel. Ungas delaktighet är viktig och Ungdomsforum kan engageras. Skövde har en hög andel med utländsk bakgrund, varför olika språkgrupper bör tillgodoses.

Utbildningen grundar sig på funktionsnedsättning som en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Funktionshinder innebär den begränsning en funktionsnedsättning ger för en person i relation till omgivningen.

Rådet för funktionshinder anhåller om 400 000 kronor i utvecklingsmedel enligt nedanstående specifikation:

Personalkostnader	200 000
Lokalkostnader	50 000
Administration	50 000
Marknadsföring	50 000
Resor	50 000

2014 10 09

Ulla-Britt Hagström

Ordförande för Rådet för funktionshinderfrågor

Jan-Åke Bengtsson

Vice ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014 - 2018, version 2014-02-28

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna upprättat yttrande som svar på remissen.

Yttrande från Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen ställer sig bakom intentionerna och ambitionsnivån i programmet. De områden som förvaltningen huvudsakligen berörs av är boende, resor och utomhusmiljö, men indirekt även publika lokaler och de kommunikativa områdena kunskap, bemötande och information/kommunikation.

Förvaltningen konstaterar att åtgärder för att nå de mål som beskrivs i programmet redan görs i den löpande verksamheten både som en följd av lagkrav, men även i linje med de principer förvaltningen tillämpar vid byggnationer. En särskild handlingsplan bidrar inte till att flytta positionerna framåt mer än vad som redan görs. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser därför inte att handlingsplanen är nödvändig.

Sammanfattning

Skövde kommuns nämnder har beretts tillfälle att yttra sig över det förslag till program för att undanröja hinder för personer med funktionshindernedsättning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen tillstyrker programmet och menar att åtgärder i linje med programmet redan finns inarbetade i förvaltningens verksamhet.

Bakgrund

Kanslienheten i Skövde kommun har ansvarat för framtagandet av ett program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018 och har bjudit in kommunens nämnder att yttra sig över det föreslagna programmet.

Tjänstemän med ansvar för olika verksamheter från samhällsbyggnadsförvaltningen har varit delaktiga vid framtagandet av programmet.

Handlingar

Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014 - 2018, version 2014-02-28

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Eva Darolf Linnros
Samhällsbyggnadschef

Anna Möller
Enhetschef projekt

FRN § 37/14 Yttrande på remiss, Skövde kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

FRN2014.0024

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Fritidsnämnden	2014-05-27	37/14

Beslut

Fritidsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Fritidsnämnden är positiva till programmet och anser att programmet är utformat så att nämndens verksamhet kan följa den.

Fritidsnämnden finner inte att det för nämndens verksamhet kommer att innebära en höjning av ambitionsnivå som medför ett ökat behov av resurser eller kostnader.

Bakgrund

Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning har tagits fram i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor och handikappföreningarna i kommunen.

Programmet ska ses som en tolkning och precisering av kommunens ambitioner på funktionshinderområdet och anpassas till lagstiftningen.

Enligt programmet skall Skövde utformas med insikten om att alla människor är lika mycket värda och ska behandlas med samma respekt, att mångfald berikar och att varje människa med sin kunskap och erfarenhet är en tillgång för samhället. Skövde kommun ska vara ett föredöme i arbetet med att underlätta för funktionsnedsatta att delta i samhällslivet.

Sverige skrev i december 2008 under FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen är vägledande i strategin för genomförande av funktionshinderpolitiken.

Handlingar

Yttrande på remiss, Skövde kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning.

Funktionshinderpolitiskt program 2014 140304

Remiss, Skövde – en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning.

Delges

KS

OVN § 41/14 Remissyttrande gällande program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018

OVN2014.0061

Beslut

Omvårdnadsnämnden tillstyrker förvaltningens yttrande och översänder det till kommunstyrelsen

Bakgrund

Omvårdnadsnämnden har getts tillfälle att yttra sig över plan för program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning.

I maj 2000 beslutade Riksdagen att anta en nationell plan för handikappolitiken. Den grundläggande principen är att personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att leva som andra medborgare i samhället. Regeringen har fortsatt beslutat att en strategi ska utformas för ett genomförande av de ambitioner som planen anger under åren 2011-2016. De nationella målen som handikappolitiska planen anger är:

- En samhällsgemenskap med mångfald som grund
- Att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet
- Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning

Tre arbetsområden är särskilt prioriterade i arbetet med att uppnå dessa mål.

1. Identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning.
2. Förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning
3. Ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Slutsats

Delar av nationella handlingsplaner för handikappolitiken bör få en större plats och tydlighet i texten gällande personer med funktionsnedsättning. I bifogad bilaga presenteras ytterligare synpunkter på text och bilder i programmet som medför ett förtydligande av den ambitionsnivå som Riksdag och Regering har angett.

Förvaltningen bedömer att programmet inte medför en ökad kostnad eller ökat behov av resurser. Däremot finns behov av att förtydliga det politiska uppdraget i det presenterade programmet.

Handlingar

Remissyttrande gällande program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018

Bilaga: Kommentarer till programmet för att undanröja hinder

Delges

Kommunstyrelsen

AKJ JS

Kommentarer till plan till program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning.

Nedan följer särskilda kommentarer till några av de olika avsnitten i det presenterade förslaget till program.

Generellt:

Tillgänglighet och delaktighet behöver synliggöras mer i olika avsnitt, lyftas fram i större utsträckning och visa på kommunens ambitionsnivå. Förklara innebörden i ordet tillgänglighet i det här sammanhanget. Det är centralt när man pratar om ett funktionshinderperspektiv. Det handlar om fysisk tillgänglighet i publika lokaler, arbetsplatser, bostäder och gator. Det handlar även om tillgänglig information och kommunikation. Vad innebär exempelvis en tillgänglig information och kommunikation. Större fokus behöver läggas på hur vi får ett Skövde som alla invånare och besökare kan vara delaktiga i utan att mötas av hinder på grund av funktionsnedsättning. Det handlar om kunskap och ett medvetande och metoder om hur vi får frågan integrerad i alla verksamheter i kommunen. Skövde har många goda exempel på bra tillgänglighet som bör lyftas fram i marknadsföring av staden, men det finns mycket att förbättra och att använda sig av de metoder och rutiner som har utarbetats på både på nationell och på regional nivå.

Bilderna:

Bilderna får gärna uttrycka något om vad texten vill säga. Bilderna bör därför visa på mångfald och delaktighet. Gärna bild på glada människor, men i gruppen ska även personer med synliga funktionsnedsättningar finnas med. Andra bilder kan vara från exempelvis arbetsplats, friluftsliv, bostäder (ex. Black & White, Nyeport, Arenabadet, Friskis & Svettis, promenadslungan Billingen, Boloungerskogen, Kulturhuset, lekplatser med deltagare av både med funktionsnedsättning och utan synliga).

Näringsrika måltider:

Det känns självklart att kommunens kök ska ha god och näringsriktig kost även till personer med funktionsnedsättning. Felaktigt att skriva funktionshinder i det här avsnittet, ska i så fall vara personer med funktionsnedsättning.

Under avsnittet stöd och service står det följande:

”I Skövde ska personer med funktionsnedsättning ha samma rätt som andra att leva i samhället”. Bör vara en självklarhet men rätten bör vara att få leva ett självständigt och aktivt liv i samhället.

Upphandling:

Bra att det uppmärksammas. För att uppnå ett tillgängligt samhälle är det viktigt med tydligheten i de kravspecifikationer som ställs vid upphandling. Det kan gälla varor och tjänster, men också tillgängliga lokaler och som vänder sig till såväl kommunala som privata utförare av äldreomsorg, skolor, kultur och fritid m.fl.

Boende:

Hur ser en bostad ut som har god kvalitet? Bör specificeras.

Information och kommunikation:

Det står inget om lättläst text utan om en text som är skriven på ett tydligt och lättförståeligt språk. Viktigt med båda delar.

Kultur och fritid:

Villkora bidragsgivning. Alla arrangemang ska kunna besökas av alla.

Anne-Charlotte Ström
Kontaktpersonsekreterare
LSS-enheten

Remissvar Skövde- en kommun för alla.

Beslut:

Folkhälsorådet ställer sig positiv till programmet då hänsyn har tagit till flera hälsoaspekter.

Bakgrund:

En remisshandling har inkommit till Folkhälsorådet från Konsult och Service. Konsult och Service har i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor och handikappföreningarna i kommunen, arbetat fram ett program vars avsikt är att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Programplanen har remitterats till samtliga nämnder samt Kommunstyrelsen, AB Skövdebostäder, Folkhälsorådet och Next Skövde Destinationsutveckling AB. Remisstiden gäller fram till den 15 augusti 2014.

Programmet syftar till att höja kunskapen och medvetenheten kring funktionshinderfrågor och att dessa ska bli en naturlig del i all kommunal planering. Programmet ska i förlängningen undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning utifrån FN:s konvention, Barnkonventionen och aktuell lagstiftning.

Eftersom Funktionshinderfrågorna och lagstiftningen är omfattande och berör många olika områden är programmet indelat i prioriterade områden, vilka berör; bla arbete, boende, information och kommunikation, kultur och fritid, publika lokaler, utbildning, näringsrika måltider, utomhusmiljö.

Dessa områden är viktiga utifrån ett folkhälsoperspektiv, eftersom vi vet att förutsättningarna för hur människor mår påverkas av människors livsvillkor och omgivande livsmiljöerna, men även av individens egna val och levnadsvanor. En kommun har stora möjligheter att påverka människors livsvillkor och livsmiljöer och på så sätt främja en god folkhälsa.

FOLKHÄLSORÅDET

Ulla-Britt Hagström
Ordförande

Malin Frisk
Folkhälsoplanerare

2014-09-25

Skövde - en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014 - 2018.

AB Skövdebostäder arbetar sedan tidigare med mål om att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar inom bolagets bostadsområden. Bolaget har exempelvis genomfört inventeringar av bostadsområdenas utemiljöer och efter områdenas förutsättningar åtgärdat både enkelt avhjälpna hinder och genomfört större insatser för att förbättra tillgängligheten.

Bolagets löpande nyproduktion av bostadsområden innebär dessutom ett kontinuerligt tillskott av boendemiljöer med god tillgänglighet.

Bolaget har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på ett förslag till program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014 – 2018. Bolaget får härmed avge yttrande i den del som berör boende enligt följande.

Det inte är möjligt att vid varje givet tillfälle i ett kort perspektiv garantera alla människor som drabbats av funktionsnedsättning en egen bostad. En anpassning efter varje individs förutsättningar är inte alltid heller möjlig.

Då många byggnader och utemiljöer är uppförda under olika tidsperioder med vitt skilda förutsättningar, måste bedömningar av möjligheter till tillgänglighetsanpassningar göras från fall till fall. Exempelvis är möjligheterna inom äldre bostadsområden starkt begränsade med hänsyn till byggnadernas beskaffenhet, topografiska förhållanden m.m. Att fullt ut tillgänglighetsanpassa varje bostadsområde är heller inte möjligt ur ett ekonomiskt perspektiv.

Stycket under rubriken ”Boende” bör därför omformuleras, exempelvis enligt följande.

”Vi ska verka för att människor med funktionsnedsättningar ska kunna få ett bra boende. Vid planering av utemiljöer inom bostadsområden ska så stor hänsyn som möjligt tas till tillgänglighetsaspekterna.”

Skövde som ovan

Dan Sandén
VD

Thomas Olsson
Förvaltningschef

§ 58/14

Svar på Remiss - program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

SKN2014.0098

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skolnämndens arbetsutskott	2014-05-14	63/14
2 Skolnämnden	2014-05-28	58/14

Beslut

Skolnämnden tillstyrker bifogat förslag till Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018 med nedanstående yttrande.

Bakgrund

Följande program har tagits fram i samråd med Rådet för funktionshinderfrågor och handikappsöreningarna i kommunen med syfte att kommunen ska utformas med insikten om alla individers lika värde.

Med kommunens vision som grund och Alliansens programförklaring är det självklart att perspektiven Mångfald, Folkhälsa och Jämställdhet ska ha genomslag i all verksamhetsplanering i kommunen.

Varje nämnd ska komplettera policyn med handlingsplaner som innehåller konkreta åtgärdsförslag och mål. Varje nämnd ansvarar även för att personer med funktionsnedsättning uppnår full delaktighet och jämlikhet. Kostnader för åtgärder som kan behöva vidtas, ska finansieras på samma vis som verksamheten i övrigt.

Lagstiftningen och funktionshinderfrågorna berör många områden i ”Skövde – en kommun för alla” delas de in i följande: arbete, boende, information och kommunikation, kultur och fritid, näringsrika måltider, publika lokaler, resor, stöd och service, upphandling, utbildning, utomhusmiljö och ökad kunskap och bemötande.

Inom området utbildning regleras mycket genom lagstiftning och allmänna råd, gällande stöd till barn/elev och att alla ska ha likvärdig möjlighet till utbildning och att utbildningen ska integreras i ordinarie utbildning så långt som möjligt. Kunskapen och insikten ska öka hos personal, förtroendevalda, näringsliv och kommuninnevånare om vilka rättigheter, behov och möjligheter en person med funktionsnedsättning har och att i all planering av kommunal verksamhet ska frågan beaktas.

Yttrande

Skolnämnden lämnar följande yttrande på ”Skövde – en kommun för alla”
Verksamheten inom förskola och skola är reglerad i skollag och Skolverkets allmänna råd gällande stöd till barn och elever som har behov av särskilt stöd detta påverkas inte av ”Skövde - en kommun för alla”

Viktigt är dock att vid all planering ha i åtanke vilket behov barn/elev med funktionshinder kan ha i form av frizon, extra utrymme, hjälpmedel etc. samt att mycket av de hjälpmedel som behövs genererar höga kostnader.

I dokumentet finns ett antal bilder. Bilder bör alltid spegla och förstärka innehållet i en text. Funktionshinder kan både vara märkbara och ej märkbara, för närvarande visar bilderna i dokumentet endast på ej märkbara funktionshinder. Bilderna i dokumentet bör därför kompletteras med bilder på märkbara funktionshinder.

Handlingar

Svar på Remiss - program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning

Delges

Kommunstyrelsen

TEN § 45/14**Yttrande över Program för att undanröja hinder för funktionsnedsatta**
TEN2014.0151

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Tekniska nämndens AU	2014-06-10	35/14
2 Tekniska nämnden	2014-08-26	45/14

Beslut

Tekniska nämnden tillstyrker programmet.

Bakgrund

Tekniska nämnden berörs primärt av programmet så som ansvarig för lokalförsörjning och fastigheter. Tjänstemän från förvaltningen har medverkat vid framtagande av berörd plan. Både gatu/park- och fasighetsavdelningen har jobbat aktivt med att undanröja ”enkelt avhjälpna hinder” som lagstiftning statuerar och anser sig uppfylla lagens krav. Det finns dock fortfarande hinder kvar att undanröja, vilka kräver betydligt mer resurser. Förvaltningen åtgärdar saker på befintliga anläggningar, men fokus ligger på att göra rätt vid kommande ny- respektive ombyggnationer.

Utomhusmiljö på fastighetsmark

De åtgärder som beskrivs i programmet ligger i linje med det sätt på vilket utomhusmiljön behandlas redan idag. Vid all ny- och ombyggnad funktionshinderanpassas miljön så långt det är möjligt. Detta innebär en marginell merkostnad.

Publika lokaler.

Förslaget följer det sätt som genomförande av ny-, om- och tillbyggnader följer redan idag. Enkelt avhjälpna hinder är redan idag åtgärdade inom kommunens lokaler och eventuella ”nypåträffade fel” åtgärdas i löpande drift.

Handlingar

Förslag till Program för att undanröja hinder för funktionsnedsatta

Delges

Kommunstyrelsen

UN § 28/14 Yttrande över remiss "Skövde – en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning".

UN2014.0035

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Utbildningsnämndens arbetsutskott	2014-05-19	26/14
2 Utbildningsnämnden	2014-06-03	28/14

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande över remissen "Skövde – en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning".

Yttrande

Programplanen är väl avvägd avseende bakgrund, syfte och mål kompletterade med kortfattade prioriterade områden.

För utbildningsförvaltningens del innebär det ingen avsevärd ambitionshöjning då förvaltningen redan idag följer de direktiv som finns avseende om - och nybyggnation, tillgänglighetsanpassning samt att erbjuda utbildningsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning.

Utbildningsnämnden vill att Skövde kommuns webbaserade information ska finnas lättillgänglig och lättläst. Det påbörjade arbetet med webbplatsen bör påskyndas. I programplanen finns ett antal bilder. Bilder bör alltid spegla innehållet och förstärka innehållet och i vissa fall är det tydligt att bilderna är tagna för ett annat ändamål, exempelvis påvisa mångfald. Då funktionshinder kan vara både synliga och icke synliga anser utbildningsnämnden att även bilder på synliga funktionshinder bör finnas med i programplanen.

Bakgrund

Alla nämnderna i Skövde kommun ombeds yttra sig över ovan nämnda program.

I remissvaret skall nämnderna särskilt beakta om planen kommer att innebära en höjning av ambitionsnivå vilket i sig medför ökat behov av resurser eller kostnader.

Handlingar

Yttrande över remiss "Skövde – en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning".

Funktionshinderpolitiskt program 2014

Delges

Kommunstyrelsen

§ 84/14 Funktionshinderpolitiska programmet 2014

SN2014.0045

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2014-06-04	52/14
2 Socialnämnden	2014-06-12	84/14

Beslut

Socialnämnden yttrar sig enligt upprättat förslag.

Bakgrund

En ny plan är framtagen, "Skövde - en kommun för alla", ett program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Planen är en revidering av tidigare funktionshinderpolitiskt program. Socialnämnden ges tillfälle för yttrande och remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2014-08-15.

Många delar i planen står för en strävan mot ökad ambitionsnivå och strategier mot en förändring för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Vissa delar i planen är lagstiftning och är en del av socialförvaltningens vardagsarbete medans andra delar kräver ett mer aktivt arbete av samverkan med andra aktörer för att skapa förändringar inom området.

Socialförvaltningen arbetar med utveckling inom funktionsnedsättningsområdet och har en utbildningsplan som speglar många av de områden funktionshinderpolitiska programmet lyfter fram som viktiga utvecklingsområden. Arbetet kring socialförvaltningens framtida lokalbehov av tillgänglighetsanpassning utförs i samverkan med tekniska förvaltningen i samband med projekteringar, renoveringar och ombyggnationer.

Sysselsättningsperspektivet för personer med funktionsnedsättning och integrering i samhället utifrån bostadsfrågan på den reguljära bostadsmarknaden är viktiga kommunövergripande frågor och ett pågående arbete inom många nämnder. Arbetet kräver samverkan mellan olika aktörer i samhället för att nå målen tillsammans.

Information till socialförvaltningens kunder behöver ständigt utvecklas och anpassas utifrån kundernas behov, bl.a. utifrån språk, struktur(lätt läst), blindskrift, it-baserade lösningar etc.

Kostnader för ovanstående utvecklingsområden kan variera och är svåra att beräkna. Vissa delar grundar sig på lagstiftning och ingår i socialförvaltningens utvecklingsarbete medans andra förändring uppstår utifrån kundens behov. Det kan bl.a. bestå av utveckling av metoder, anpassning av miljö, teknik och information för att undanröja hinder som kan uppstå i den generella samhällsutvecklingen.

Handlingar

Funktionshinderpolitiska programmet 2014

Remiss, Skövde - en kommun för alla. Program för att undanr...docx

Delges

KS

Socialnämnden

Funktionshinderpolitiska programmet 2014

Förslag till beslut

Socialnämnden yttrar sig enligt upprättat förslag.

Bakgrund

En ny plan är framtagen, "Skövde - en kommun för alla", ett program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Planen är en revidering av tidigare funktionshinderpolitiskt program. Socialnämnden ges tillfälle för yttrande och remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2014-08-15. Många delar i planen står för en strävan mot ökad ambitionsnivå och strategier mot en förändring för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Vissa delar i planen är lagstiftning och är en del av socialförvaltningens vardagsarbete medans andra delar kräver ett mer aktivt arbete av samverkan med andra aktörer för att skapa förändringar inom området. Socialförvaltningen arbetar med utveckling inom funktionsnedsättningsområdet och har en utbildningsplan som speglar många av de områden funktionshinderpolitiska programmet lyfter fram som viktiga utvecklingsområden. Arbetet kring socialförvaltningens framtida lokalbehov av tillgänglighetsanpassning utförs i samverkan med tekniska förvaltningen i samband med projekteringar, renoveringar och ombyggnationer. Sysselsättningsperspektivet för personer med funktionsnedsättning och integrering i samhället utifrån bostadsfrågan på den reguljära bostadsmarknaden är viktiga kommunövergripande frågor och ett pågående arbete inom många nämnder. Arbetet kräver samverkan mellan olika aktörer i samhället för att nå målen tillsammans. Information till socialförvaltningens kunder behöver ständigt utvecklas och anpassas utifrån kundernas behov, bl.a. utifrån språk, struktur(lätt läst), blindskrift, it-baserade lösningar etc. Kostnader för ovanstående utvecklingsområden kan variera och är svåra att beräkna. Vissa delar grundar sig på lagstiftning och ingår i socialförvaltningens

utvecklingsarbete medans andra förändring uppstår utifrån kundens behov. Det kan bl.a. bestå av utveckling av metoder, anpassning av miljö, teknik och information för att undanröja hinder som kan uppstår i den generella samhällsutvecklingen.

Handlingar

Funktionshinderpolitiska programmet 2014

Remiss, Skövde - en kommun för alla. Program för att undanr...docx

Delges

KS

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Saeed Ardané
Förvaltningschef

Kulturnämnden

Enhet/Handläggare

Katarina Strömgren Sandh

Datum

2014-08-11

Beteckning

KN2014.0033

Kommunstyrelsen

Yttrande över remiss Skövde – en kommun för alla, KS2014.0145

Kulturnämndens har inte något att erinra mot remissen Skövde – en kommun för alla, Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning 2014-2018.

Kulturnämnden instämmer i att personer med funktionsnedsättningar ska kunna delta i det kommunala utbudet av kultur och strävar efter att se till att personer med funktionsnedsättning kan delta i kulturlivet på lika villkor som andra.

Bakgrund

Samtliga nämnder har beretts tillfälle att yttra sig över Skövde - en kommun för alla. Program för att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning. Yttrande ska lämnas senast den 15 augusti.

Yttrandet ska anmälas till kulturnämnden den 3 september som ett beslut fattat av ordföranden enligt kulturnämndens delegationsordning.

För kulturnämnden

Claës Beckman

Kulturnämndens ordförande

KS § 196/14 Arbetsmiljöpolicy

KS2014.0458

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens personalutskott	2014-11-10	29/14
2 Kommunstyrelsen	2014-12-01	196/14

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta arbetsmiljöpolicy som styrdokument inom arbetsmiljöområdet, exklusive kommunala bolag.

Yrkanden

Leif Walterum (C) yrkar på följande tillägg att arbetsmiljöpolicy gäller Skövde kommun exklusive kommunala bolag.

Bakgrund

Av Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) framgår att det hos arbetsgivaren ska finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena ska vara för att ohälsa och olycksfall ska förebyggas och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Till arbetsmiljöpolicy ska också finnas rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till.

Arbetsmiljöpolicy utgör tillsammans med nu gällande Riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), Handlingsprogram vid missbruk och Handlingsprogram mot kränkande särbehandling, Skövde kommuns gemensamma ram inom arbetsmiljöområdet. Skövde kommuns Arbetsmiljöpolicy anger den viljeinriktning och de gemensamma ramar som ska präglar arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöpolicy har förhandlats utan erinran i Centrala samverkansgruppen.

Handlingar

Förslag till Arbetsmiljöpolicy för Skövde kommun
Förhandlingsprotokoll

Delges

Förvaltningschefer
Sektorschefer
Samtliga nämnder

Arbetsmiljöpolicy

Skövde kommun strävar efter att arbetsmiljön på alla nivåer är trygg, stimulerande, utvecklande och är anpassad till olika verksamheters behov

Bedömningen av kvalitén i våra verksamheter avgörs till stor del av mötet mellan medarbetare och medborgare i det vardagliga arbetet. Skövde kommun ska arbeta för en bra och utvecklande arbetsmiljö, vilket är en förutsättning för att medarbetare ska nå de övergripande målen i verksamheterna. Det förbyggande arbetsmiljöarbetet utgör grundstenen i detta arbete.

De kommunövergripande målen för arbetsmiljön är:

- Att säkerställa att arbetsmiljös fysiska, sociala och psykologiska förutsättningar inte utsätter medarbetare för ohälsa eller olycksfall.
- Att säkerställa att arbetsmiljön är tillfredställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället.
- Att främja att arbetsgivare och medarbetare samverkar för att åstadkomma en bra och utvecklande arbetsmiljö.
- Att medarbetarna har kännedom om verksamhetens mål och medel.

Skövde kommuns Arbetsmiljöpolicy anger den viljeinriktning och de gemensamma ramar som ska prägla arbetsmiljöarbetet. Policyn samt riktlinjerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stödja det sektorsvisa arbetsmiljöarbetet, som ingår som en naturlig del i verksamhets- budget- och personalplanering.

Ansvar för att forma vår arbetsmiljö delas av arbetsgivare, medarbetare och fackliga organisationer. Den närmare beskrivningen av ansvarsförhållanden framgår i riktlinjerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet. För att nå en sund och utvecklande arbetsmiljö krävs att var och en vårdar och utvecklar sin del i det ansvaret och att ansvarsfördelningen är tydlig och känd. Huvudansvaret för att organisera och följa upp arbetsmiljöarbetet ligger på arbetsgivaren. I Skövde kommun är det formellt och juridiskt Kommunfullmäktige som har det yttersta ansvaret. I Skövde kommuns organisation är sedan uppgifter fördelade till Kommunstyrelsen som i sin tur fördelar uppgifter till sektorsschefer.

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas systematiskt och i samverkan med medarbetare, skyddsombud och fackliga organisationer. Arbetet ska ha sin tonvikt på det förebyggande arbetet.

Engagemang, glädje och kvalitet i arbetet påverkas direkt och positivt om var och en ges goda förutsättningar för delaktighet och påverka inom ramen för en sund och utvecklande arbetsmiljö.

En trygg och säker arbetsmiljö innebär också att bruk av eller påverkan av alkohol och droger inte accepteras i våra verksamheter.

Frånvaron av kränkande särbehandling ska vara ett normaltillstånd i Skövde kommun. Förekomst av kränkande särbehandling accepteras inte.

KS § 193/14 Ekonomipolicy

KS2014.0459

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2014-11-19	205/14
2 Kommunstyrelsen	2014-12-01	193/14

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa ekonomipolicyn. Ekonomipolicyn ersätter tidigare beslutad riktlinje för ekonomi- och verksamhetsstyrning med tillägg.

Kommunstyrelsen ska besluta om riktlinjerna för interna transaktioner samt redovisningsriktlinjer senast beslutet fattas för budget och strategisk plan 2016-2018.

Yrkanden

Leif Walterum (C) yrkar på följande tillägg på sida 4, under rubrik kommunfullmäktige: "Kommunfullmäktige kan fastställa principer för resursfördelning som respektive nämnd ska beakta i internbudgetarbetet"

Bakgrund

Policyn är tillkommen med bakgrund i den organisationsförändring som genomförs under 2014-15 och där behov finns att på ett tydligare sätt säkerställa för hela kommunen gemensamma principer. Detta för kommunen i sin helhet ska tillgodose kraven på extern information samt säkra verktyg för intern ekonomistyrning. Kommunfullmäktiges möjlighet till ökad styrning i nya organisationen innebär att främja bättre styrning mot uppsatt vision, värnar om ansvar och befogenheter långt ute i organisationen på enhetsnivå.

Syftet med ekonomipolicyn är att över tid bereda möjligheter till att säkra verktyg för ekonomistyrning och ge tillförlitliga beslutsunderlag på ett likartat sätt för hela organisationen.

Policyn blir på detta sätt en stabil grund för att långsiktigt utveckla och etablera processer, system och rutiner för redovisning, budget, finansiering, intern kontroll, uppföljning/rapportering, kalkylering och kvalitetssystem inom hela Skövde kommun. Ekonomipolicyn är en grund för att kunna besluta om tillhörande riktlinjer för hela kommunen inom olika ekonomiska områden. Riktlinjer kommer att beslutas av kommunstyrelsen och tillhörande anvisningar och mallar enligt delegationsordningen.

Handlingar

Ekonomipolicy

Delges

Samtliga nämnder

Ekonomistab

Ekonomienhet

SKÖVDE KOMMUN

Ekonomipolicy

Kommunstyrelsens arbetsutskott 19 november 2014

Innehåll

Inledning.....	3
Syfte med ekonomipolicyn.....	3
Ekonomi- och verksamhetsstyrning	3
Anslagsbindningsnivå	4
Kommunfullmäktige	4
Kommunstyrelsen.....	4
Nämnden	5
Resultatenhet	5
Balansräkningsenhet.....	5
Ansvarsnivåer för en resultatenhet eller balansräkningsenhet	5
Sektorschef	5
Avdelningschef.....	5
Resultaträkningsmodell för resultatenheten	6
Balansräkningsmodell	7

Inledning

Ekonomipolicyn definierar principerna för hanteringen av ekonomistyrning och redovisning i Skövde kommun.

Ekonomipolicyn utgår från gällande lagstiftning och normerande organ. De viktigaste lagarna som styr ekonomiområdet utgörs av Kommunallagen och Lagen om kommunalredovisning. Vidare finns ett normerande system med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt anvisningar från Sveriges kommuner och landsting och andra aktörer som lagstiftaren definierar.

Ekonomipolicyn utgör grunden för de riktlinjer inom ekonomiområdet som utarbetas inom olika tillämpningsområden. Riktlinjer syftar till att säkerställa ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande i Skövde kommun. Riktlinjer ska ses över regelbundet och fastslås av kommunstyrelsen.

Syfte med ekonomipolicyn

Syftet med ekonomipolicyn är att över tid bereda möjlighet till att säkra verktyg för ekonomistyrning och ge tillförlitliga beslutsunderlag på ett likartat sätt för hela organisationen.

Ekonomipolicyn utgör en grund som ska vara vägledande över lång tid och samtidigt ge utrymme för kortsiktiga förändringar i ekonomistyrningens utformande. Ekonomipolicyn möjliggör att ekonomistyrning sker på ett rationellt sätt medan andra styrdokument såsom exempelvis Strategisk plan med budget och riktlinjer reglerar vad och hur ekonomistyrningen ska inriktas mot och vilka effekter som ska uppnås.

Ekonomipolicyn utgör en stabil grund för att långsiktigt utveckla och etablera processer, system och rutiner för redovisning, budget, finansiering, intern kontroll, uppföljning, rapportering, kalkylering och kvalitetssystem inom hela Skövde kommun.

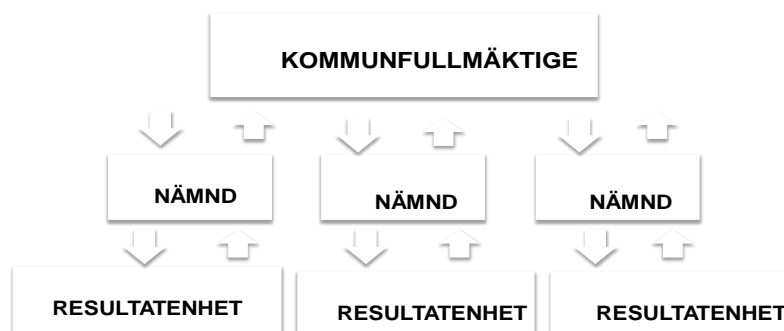
Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Ekonomi- och verksamhetsstyrning är en målmedveten styrningsprocess som syftar till att påverka organisationens beslut och beteende i syfte att uppnå önskat resultat, effektivitet och verksamhetsmässiga mål med god ekonomisk hushållning.

För att nå en rationell tillämpning inom redovisnings- och ekonomistyrningsområdet i Skövde kommun så finns det ett behov av löpande utfärda klargörande för hela kommunen avseende tolkningar utifrån omvärldsförändringar och utvecklingssteg i organisationen och vad dessa innebär utifrån policy och riktlinjer. Detta sker genom utfärdandet av anvisningar i form av handböcker, mallar och mm. Anvisningar som är att ses som kommunövergripande ska rapporteras som delegationsbeslut till kommunstyrelsen.

Strategisk plan med budget utgör kommunfullmäktiges viktigaste styrdokument. Denna ekonomipolicy anger nivåer för anslagsbindning samt ansvarsnivåer och utgör grund för Strategisk plan med budget.

Skövde kommun har två olika ekonomimodeller; resultaträkningsmodell och balansräkningsmodell. Resultaträkningsmodellen ska användas av samtliga anslagsnivåer. Avgiftsfinansierad verksamhet som finansieras till fullo genom taxor och avgifter ska särredovisas. Särredovisningen sker genom balansräkningsmodellen. Den skattefinansierade verksamheten ska enligt huvudregeln redovisas som resultaträkningsmodell och den avgiftsfinansierade verksamheten som balansräkningsmodell.

Anslagsbindningsnivå

För att tydliggöra ekonomistyrningen är det viktigt att ansvar och befogenheter definieras inom respektive anslagsnivå. Anslagsnivåerna är följande;

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Nämnd
- Resultatenhet
- Balansräkningsenhet

Vilka roller och ansvar respektive anslagsnivå innehar framgår nedan.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om strategisk plan med budget utifrån gällande lag. Kommunfullmäktige prioriterar och beslutar om nettoramor per programområde samt fastställer nettoram per nämnd. Kommunfullmäktige fastställer även principer för resursfördelning för respektive nämnd.

I Strategisk plan med budget definieras indelningen i kommunfullmäktiges programområden (KF programområde). Kommunfullmäktige beslutar om vilka programområden som finns inom respektive nämnd och ger anslag till dessa.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvar är att ha uppsikt över att de av kommunfullmäktige antagna målen uppnås och att riktlinjerna efterlevs i nämnderna och andra juridiska personer som driver verksamhet på uppdrag av kommunen. Kommunstyrelsen ska följa upp att Strategisk plan med budget efterlevs. Om Strategisk plan med budget inte efterlevs ska kommunstyrelsen föreslå omprioriteringar eller andra åtgärder för upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen har också ett nämndsansvar gentemot de verksamheter som bedrivs inom kommunstyrelsen som nämnd.

Nämnden

Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål och inriktning inom tilldelad nettoram med tillhörande programområde.

Den beslutade nettorammen från kommunfullmäktige ska speglas i nämndens beslutade ram det vill säga utifrån kommunfullmäktiges programområde och eventuella politiska prioriteringar.

Nämnden ska utveckla resursfördelning utifrån kommunfullmäktiges principer. Det ska framgå av internbudgeten hur resursfördelning sker till resultatenhetsnivå. Nämnden har befogenheter att omfördela budgeten inom respektive KF programområde, men inte rätt att omfördela mellan olika programområden.

Resultatenhet

Resultatenheten tilldelas anslag av nämnden. Det kan ske via peng (kronor per prestation) eller via annan modell. Resultatenhet utgör grunden för redovisning i Skövde kommun. Resultatenheten kan erhålla intäkter på flera olika sätt, vilket framgår av resultaträkningsmodellen som beskrivs nedan.

Balansräkningsenhet

En balansräkningsenhet ansvarar inte bara för intäkter och kostnader utan även för finansiering av tillgångar. När balansräkningsenhet tillämpas så sker det enligt så kallad förenklad balansräkningsenhet där enheten ansvarar för finansieringen av sina tillgångar men där den finansiella hanteringen sker inom kommunens övriga finansförvaltning. Balansräkningsenhet tillämpas då särskilda behov föreligger. Balansräkningsenhet tillämpas alltid då verksamheten till fullo är avgiftsfinansierad.

När balansräkningsenhet tillämpas ska särskilt beslut fattas kring styrning, soliditet och förräntning av kapital utifrån enhetens syfte. Ansvarig nämnd rapporterar balansräkningsenheten vid bokslut och uppföljningar. Beslut om respektive balansräkningsenhet utfärdas som en riktlinje utifrån denna policy.

Ansvarsnivåer för en resultatenhet eller balansräkningsenhet

I en resultatenhets eller i en balansräkningsenhets ansvarsnivå ska det tydligt framgå vilket ansvar och befogenheter respektive chef har. En viktig del i ekonomistyrningen är att det på ett tydligt sätt framgår vilka ansvar och befogenheter respektive chef har inom budget- och uppföljningsansvaret.

Sektorschef

Sektorschefens åtagande är att gentemot nämnd ansvara för att verksamheten bedrivs enligt verksamhetsplan och internbudget. Sektorschefen ansvarar för att uppföljning och rapportering sker.

Om underskott befaras vid uppföljningen ansvarar sektorschefen för att vidta åtgärder för att uppnå balans. Om förutsättningarna ändrats ansvarar sektorschefen, inom sitt ansvarsområde, att till nämnden ta fram förslag till omprioriteringar eller åtgärder för att uppnå följsamhet gällande Strategisk plan med budget.

Avdelningschef

Avdelningschef ansvarar för att verksamheten bedrivs inom av nämnden fastställd inriktning och internbudget. Avdelningschefens ansvarsområde består av flera enheter. Avdelningschefen ansvarar för enheternas totala resultat och att resurser utnyttjas effektivt. Avdelningschefen har uppföljningsansvar

och rapporterar till sektorschef och tar vid behov fram förslag till omprioriteringar eller åtgärder för att uppnå följsamhet gentemot verksamhetsplan och internbudget.

Enhetschef

Enhetschef ansvarar för att verksamheten bedrivs inom av nämnden fastställd inriktning och internbudget. Enhetschef ansvarar för enhetens resultat och att resurser utnyttjas effektivt. Enhetschefens resultatansvar innebär förfoganderätt över intäkter, vilket ger rätt att öka eller minska kostnaderna i takt med intäkternas förändring.

Resultaträkningsmodell för resultatenheten

En resultatenhet föreskriver att det finns intäkter. I Skövde blir dessa intäkter t ex peng per producerad prestation eller budgetanslag. Ekonomistyrning sker genom nedanstående resultaträkningsmodell. I syfte att skapa transparens från kommunfullmäktiges beslut om nämndens ram till resultatenhetens budget och redovisning. Resultaträkningsmodellen nedan är den lägsta reglerade nivå som kommunens resultatenheter ska redovisa och budgetera inom.

Resultaträkningsmodell

Resultaträkningsmodell	Utfall	Budget	Prognos
Intäkter			
Budgetanslag – Resursfördelning (Peng per prestation, fast pris avtalad prestation)			
Budgetanslag			
Summa kommunbidrag:			
Taxor och avgifter			
Försäljning av verksamhet			
Bidrag			
Övriga intäkter			
SUMMA INTÄKTER:			
Kostnader			
Personalkostnader			
Lämnade bidrag			
Köp av huvudverksamhet			
Lokalhyror och markhyror			
Kapitalkostnader			
Övriga kostnader			
SUMMA KOSTNADER:			
RESULTAT:			

Balansräkningsmodell

En balansräkningsenhet redovisar enligt nedanstående balansräkningsmodell. Balansräkningsenheten har samma ansvar och befogenheter som en resultatenhet, men har därutöver ansvar för det kapital som används. Balansräkningsmodellen visar balansräkningsenhetens anläggningstillgångar, eget kapital och skulder. Anläggningstillgångarna visar enhetens investeringar.

Balansräkningsmodell

Tillgångar	
Omsättningstillgångar	+
Anläggningstillgångar	+
Summa tillgångar	=
Skulder och eget kapital	
Kortfristiga skulder	+
Skuld till internbank	+
Summa skulder och eget kapital	=

KS § 194/14 Reglemente för attest

KS2014.0467

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2014-11-19	206/14
2 Kommunstyrelsen	2014-12-01	194/14

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Reglemente för attest att gälla från och med 1 januari 2015.

Kommunfullmäktige beslutar att Reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner upphör att gälla från och med 1 januari 2015

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat om en ny organisation att gälla från och med 1 januari 2015. Inför övergången till ny organisationen ses styrdokument över för att överensstämja med nya strukturer och arbetsätt.

Handlingar

Reglemente för attest

Delges

Samtliga nämnder

Ekonomienheten

Ekonomistaben

Reglemente för attest

Inledning

Syfte

Syftet med reglemente för attest är att fastställa ansvar och regler för kontroll av ekonomiska händelser. Målsättningen är att säkerställa att samtliga ekonomiska transaktioner hanteras korrekt avseende leverans, bokföring, villkor och behörighet.

Omfattning

Detta reglemente gäller för kommunens samtliga ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner, medelsförvaltning samt medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta.

Definitioner

Med *ekonomiska transaktioner* avses transaktioner som bokförs i kommunens ekonomisystem och dess försystem, exempelvis inköp, försäljning, lön.

Med *attest* menas ett godkännande antingen elektroniskt eller genom namnteckning att kontroll av den ekonomiska transaktionen utförts utan anmärkning.

Attestroller

De olika kontrollerna nedan utförs av olika attestroller i kommunen. En attestroll bärs alltid av en person anställd inom Skövde kommun eller en förtroendevald inom Skövde kommun. Ingen person får ensam hantera en ekonomisk transaktion från början till slut och en ekonomisk transaktion som innebär en in- eller utbetalning ska alltid ha minst två attester, se vidare anvisningar för attest. Vid manuellt registrerade utbetalningar från kommunen krävs dessutom utanordningsattest. I Skövde kommun har vi följande attestroller:

Utanordningsattest

Godkänner att registrering sker i enlighet med underlaget, att både granskningsattest och beslutsattest utförts samt att beslutsattest utförts av behörig person. Vid utbetalningar genererade av system sker dessa kontroller av systemen. Denna attest utförs av den person som registrerar utbetalningen och kan utföras av samma person som även granskningsattesterat.

Beslutsattest

Godkänner att den ekonomiska transaktionen stämmer överens med delegationsbeslut, verksamhetsplan och budget. Att den är rätt bokförd enligt lagen om kommunal redovisning, riktlinjer för Skövde kommun, god redovisningssed samt att transaktionen är korrekt hanterad enligt gällande moms- och skattelagstiftning.

Leverans/ granskningsattest

Vid leverans av en vara eller tjänst till kommunen eller från kommunen ska en leveransattest göras av transaktionen. Leveransattesten godkänner att den ekonomiska transaktionen

avseende leverans, pris, kvalitet och kontraktsvillkor överensstämmer med beställningen eller överenskommelsen.

När leverans saknas, exempelvis vid löne- och manuella utbetalningar, görs en granskningsattest. Granskningsattesten godkänner transaktionen avseende dess fullständighet och riktighet.

Beställningsattest Godkänner att beställningen av varor och tjänster följer inköspolicy, inköpsriktlinjer (t.ex. att beställningen är gjord av behörig beställare), ramavtal samt att beställningen överensstämmer med verksamhetens behov.

En person kan inte bära beslutsattestrollen i en ekonomisk transaktion och samtidigt inneha leveransattestrollen. En person med beslutsattestroll har alltid rätt att även inneha beställningsattestrollen. Beställningsattesten kan dock vara skild från beslutsattestrollen, se tillämpningsanvisningar för attest.

Kontroller

Med *kontroll* menas att någon form av granskning görs i den ekonomiska transaktionen. Följande kontroller ska i tillämpliga fall utföras:

Leverans	Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.
Kvalitet	Mottagen eller levererad vara/tjänst håller avtalad kvalitet.
Pris	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
Beställning	Inköp i enlighet med inköspolicy och ramavtal
Villkor	Kontraktsvillkor är korrekta och överensstämmer med uppgörelsen vid köpets/försäljningens/överenskommelsens ingående.
Beslut	Behöriga beslut finns.
Behörighet	Nödvändiga attester har skett av behöriga personer. Att behöriga personer har rätt att generera den ekonomiska transaktionen enligt gällande policy och riktlinjer.
Kontering	Konteringen är korrekt.
Formalia	Den ekonomiska transaktionen uppfyller krav enligt lagstiftning.

Vilka kontroller som ska utföras, på vilket sätt och i vilka kombinationer för olika typer av ekonomiska transaktioner fastställs i särskilda tillämpningsanvisningar för attest.

Principer för attest

Kontrollerna ska utformas och utföras enligt detta reglemente och tillhörande anvisning. Respektive nämnd ska utforma rutiner så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig. Nedan följer principer som ska ligga till grund för utformning och utförande av kontrollerna.

Ansvarsfördelning

Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Ingen person ska ensam hantera en ekonomisk transaktion från början till slut (dualitetsprincipen).

Kompetens

Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd ska ha erforderlig kompetens för uppgiften.

Beroendeställning

En person som befinner sig i beroendeställning till någon annan ska inte beslutsattestera eller registrera händelser som avser denna person. Händelser som avses är in- och utbetalningar som till exempel reseräkningar, ersättningar för utlägg, egen lön, egna mobiltelefonräkningar, representation avseende sig själv och transaktioner med företag eller liknande där intressekonflikt kan uppstå. En tydlig beroendeställning är när en underordnad attesterar ekonomiska transaktioner tillhörande en överordnad.

Politikers och kommundirektörs omkostnader

Beträffande den politiska organisationen skall politikerns egna omkostnader i nämnder och styrelser beslutsattesteras enligt nedan:

<u>Egna omkostnader</u>	<u>Beslutsattesteras av</u>
Ledamot i nämnder, styrelser och kommunfullmäktige	Ordförande i nämnden, styrelsen respektive kommunfullmäktige
Ordförande i nämnd	Kommunstyrelsen ordförande
Kommunstyrelsens ordförande	Kommunfullmäktiges ordförande
Kommunfullmäktiges ordförande	Kommundirektören

Kommunstyrelsens ordförande ska attestera transaktioner tillhörande kommundirektören. Avser händelsen sektorschef utförs beslutsattest av kommundirektören.

Jäv

Den som utför kontrollen får ej attestera transaktion som genererar en in- eller utbetalning till sig själv eller närstående. Med närstående avses make/maka, sambo, förälder, barn, syskon eller någon annan närstående (Kommunallagen 6 kap § 25). Detsamma gäller om det finns någon annan särskild omständighet som kan rubba förtroendet för opartiskhet (Förvaltningslagen § 11)

Beslutsattest får inte ske avseende utgifter av personlig karaktär. Detta innefattar också bolag och föreningar där den kontrollansvarige eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.

Dokumentation

Vidtagna kontrollåtgärder ska dokumenteras på ändamålsenligt sätt enligt anvisningarna. Dokumentationen av attesten som godkänner kontrollen kan vara både elektronisk signatur eller en namnteckning.

Kontrollordning

De olika kontrollmomenten ska utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd.

Kraven på vidtagna kontrollåtgärder ska vara anpassade till den ekonomiska transaktionens art så att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna.

Kontroll får ske med hjälp av IT-stöd. Om kontroll ska utföras med hjälp av IT-stöd ska det finnas en fastställd rutin för tilldelning av behörighet, införande av systemförändringar och dokumentation av utförda kontroller.

Ej godkänd transaktion

Om den ekonomiska transaktionen inte kan godkännas ska den som givet upphov till transaktionen underrättas och korrigerig ske.

Ersättare

Ersättare till attestanten får bara utföra uppdrag när ordinarie attestant inte kan.

Försummelse av attesträtt

Vid oaktsamhet eller missbruk av attesträtten kan attesträtten återkallas.

Ansvar

Här definieras vem som bär ansvar för och beslutar att utse attestanter. Den som utser en attestant ska ge attesträtten till en namngiven person. Attestanten ska meddelas om uppdraget och innebörden av attesträtten. Beslutsattestanten och beställningsattestanten ska skriftligen meddelas. Beslutsatteststrätten och beställningsatteststrätten ska begränsas vad gäller tidsperiod och enhet. I lämpliga fall bör attesträtten även begränsas vad det gäller belopp.

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av för kommunen gemensamma tillämpningsanvisningar till detta reglemente. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande uppföljning och utvärdering av dessa regler och för att vid behov ta initiativ till förändring av dessa regler.

Kommunens nämnder ansvarar för att antagna regler och tillämpningsanvisningar avseende detta reglemente följs. Varje nämnd kan vid behov utfärda ytterligare tillämpningsanvisningar för sitt verksamhetsområde, vilka inte får frångå regler och anvisningar för attest i Skövde kommun.

Nämnden utser beslutsattestanter och ersättare samt vid tillämpliga fall beställningsattestanter för en uppdragstid om högst ett år tillika budgetår. Beslutsattest knyts till person och enhetsintervall med angivande av eventuella begränsningar.

Varje nämnd svarar för att upprätta och hålla aktuella förteckningar över utsedda beslutsattestanter, beställningsattestanter samt ersättare och delge ekonomienheten förändringar.

Sektors-, avdelnings- och enhetscheferna ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att attestanterna är informerade om reglerna och anvisningarnas innebörd samt för att de löpande attestrutinerna i den egna verksamheten fungerar väl och i enlighet med attestreglementet. Ansvarar också för att ha en förteckning över utsedda beslutsattestanter, beställningsattestanter och ersättare samt uppdatera förteckningen vid förändringar för beslut enligt delegationsordning. De ska även se till att det finns lämpliga och säkra rutiner för att erhålla eller ta bort behörighet för attestanter.

Attestants uppgift är att tillämpa fastställda regler och anvisningar och att tillse att tillräckliga kontroller är utförda för att attest av transaktionen ska kunna ske. Attestanten ansvarar också

för att när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef. En attestant ska ha god kännedom om den ekonomiska transaktionen.

Genomförda kontroller

För att ett godkännande, en attest, av transaktionen ska kunna ske krävs att kontroller genomförs. Vilka och i vilken omfattning beror på den ekonomiska transaktionens komplexitet och art men även vilken attestroll som innehas. Obligatoriska kontroller som utförts med godkänt resultat ska dokumenteras genom attest. I tillämpningsanvisningarna beskrivs vilka kontroller, på vilket sätt, i vilken omfattning och av vilken attestroll som kontrollen ska utföras på de olika ekonomiska transaktionerna. I systemdokumentation och behandlingshistorik framgår de kontroller som utförs av ekonomisystemet och dess förssystem.

KS § 192/14 Spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning

KS2014.0443

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2014-11-19	1204/14
2 Kommunstyrelsen	2014-12-01	192/14

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta reviderade spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning att gälla från 2015-01-01.
2. Kommunfullmäktige tidigare beslut 2001-05-14, § 51 upphävs.
3. Tekniska nämnden (servicenämnden) får i uppdrag att fortsättningsvis besluta om revideringar av spillvattenbestämmelser.
4. Revideringar ska redovisas till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Tekniska nämnden har föreslagit kommunfullmäktige att anta reviderade spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning, samt att revideringar i fortsättning ska beslutas av tekniska nämnden/servicenämnden. Reviderade spillvattenbestämmelserna ersätter tidigare anslutningspolicy för spillvatten som ingick i Skövde kommun miljöårsprogram, som antogs i kommunfullmäktige 2001-05-14.

Handlingar

Tekniska nämnden 2014-10-21, § 60 inklusive tillhörande handlingar

Delges

Tekniska Nämnden

Miljönämnden Östra Skaraborg

TEN § 60/14**Spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning**

TEN2014.0295

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Tekniska nämndens AU	2014-10-14	51/14
2 Tekniska nämnden	2014-10-21	60/14

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige

att anta reviderade spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning enligt förslaget och
att uppdra till tekniska nämnden/servicenämnden att i fortsättningen besluta om revideringar av spillvattenbestämmelserna.

Kommunfullmäktiges beslut 2001-05-14 upphävs därmed vad gäller anslutningspolicyn för spillvatten.

Bakgrund**Tidigare bestämmelser**

Spillvattenbestämmelserna ersätter tidigare anslutningspolicy för spillvatten, som ingick i Skövde kommuns miljövårdsprogram, och antogs i kommunfullmäktige 2001-05-14.

Varför behövs bestämmelser om innehåll i spillvattnet?

Ett kommunalt avloppsreningsverk är byggt för att behandla/rena spillvatten av hushållskaraktär. Skövdes kommuns avloppsreningsverk tar emot mycket spillvatten som egentligen inte är behandlingsbart, trots att vi inte är skyldiga att göra det. En kommun kan besluta om begränsningar av föroreningsinnehåll i industrins spillvatten. Detta görs för att skydda ledningsnät, reningsverk och recipient och för att få ett slam som kan återföras till kretsloppet utan att tillföra kretsloppet ytterligare föroreningar än de som redan cirkulerar däri.

I Stadskvärns avloppsreningsverks tillståndvillkor nr 11 står att: *"Industriellt avloppsvatten får ej tillföras anläggningen i sådan mängd eller av sådan beskaffenhet att anläggningens funktion nedsätts eller särskilda olägenheter uppkommer för omgivningen eller recipienten."*

I ABVA (antagen i Kommunfullmäktige § 4.2 står att: *"Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens och som kan störa processen i avloppsreningsverket, förorena slam, förorena recipient samt skada ledningsnät (t.ex. fett i större mängder, färg, kemikalier, läkemedel). Se kommunens anslutningspolicy."*

Vad innebär bestämmelserna

- Spillvattenbestämmelserna är en grundsten i VA-avdelningens uppströmsarbete. I Naturvårdsverkets nya utredning Hållbar återföring av fosfor (rapport 6580 september 2013) föreslås att krav ska ställas på systematiskt uppströmsarbete hos Sveriges

F
B

reningsverk. Fokus ligger då på att minska halten oönskade ämnen i slammet för att kunna återföra det till jordbruket.

- Vid remisser om nya tillstånd för industrin har vi ett tydligt beslut att luta oss mot som dessutom är uppdaterat och följer såväl ABVA som Svenskt Vattens allmänna råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet (P95). Merparten av Sveriges större kommuner/kommunförbund/kommunala bolag lutar sig mot P95 i sitt uppströmsarbete.
- Utöver remisstillfällena bedrivs också en förstående och konstruktiv dialog med flera industrier vad gäller oönskade utsläpp till spillvattnet.
- Vad gäller fordonstvättar har VA-avdelningen inlett en dialog med MÖS om våra riktvärden kontra deras riktvärden vilka baseras på Naturvårdsverkets regler för fordonstvättar.
- Andra fokusområden som kommer att bli aktuella i vårt uppströmsarbete är t ex konstnärer som använder tungmetallhaltiga färger, restauranger som genererar fetthaltigt spillvatten och godistillverkare vars spillvatten kan vara starkt ledningstärkande.

Påpekande angående metallhalter i förslaget till spillvattenbestämmelser

Till skillnad från vad som anges i Svenskt vattens råd (P95) så väljer Skövde kommun i förslaget att behålla siffervärden för halter av kadmium och kvicksilver. I P95 anges inga halter för dessa ämnen. Man skriver bara att dessa ämnen förekommer i låga halter i normalt hushålls spillvatten men att de inte **bör** tillåtas i industriellt processavloppsvatten som släpps till avloppsnätet. Anledningen till förslaget att behålla värdena är att de blir lättare att likabehandla. Man kan se det som mer tillåtande än P95 men man kan också tänka sig att ordet "bör" utan siffervärde ger ett stort utrymme för godtycke.

Samtidigt ska noteras att i P95 påpekas i fotnoten till kadmium och kvicksilver att halterna kan tillåtas vara samma som i aktuellt dricksvatten (indirekt sägs då att de heller inte får vara högre). Därför finns ju även i P95 en gräns, men den varierar utifrån dricksvattnets innehåll. I Skövdes kommunala dricksvatten var halterna av kadmium år 2014 < 0,002 µg/l och kvicksilver < 0,1 µg/l. Att välja att inte ha något siffervärde skulle så för Skövdes del innebära en skarpare gräns för kadmium än i förslaget till spillvattenbestämmelser som anger 0,05 µg/l.

Handlingar

- Tjänsteutlåtande över spillvattenbestämmelser för Skövde kommuns allmänna VA-anläggning
- Utdrag ur Svenskt Vatten P95, tabell 3. Metaller mm.
- Miljövårdsprogrammet punkt V 24 – den del som avser policy för krav på renhetsgrad på vatten som ansluts till kommunens spillvattennät (2001-05-14).

Delges

Miljönämnden Östra Skaraborg
Kommunstyrelsen

SPILLVATTENBESTÄMMELSER

För Skövde kommuns allmänna VA-anläggning

Bilaga till ABVA

Dessa bestämmelser antogs av Tekniska nämnden 2014-10-21. Bestämmelserna ersätter tidigare beslutad anslutningspolicy (2001-05-14) och är ett förtydligande av *Allmänna bestämmelser för brukande av Skövde kommuns allmänna VA-anläggning, ABVA (2009-06-15)* där det står följande:

§ 4.2 Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens och som kan störa processen i avloppsreningsverket, förorena slam, förorena recipient samt skada ledningsnätet (t ex fett i större mängder, färg, kemikalier, läkemedel).

Ett kommunalt reningsverk är byggt för att ta emot och rena spillvatten från hushåll. Reningsprocesserna är därför anpassade till att avskilja suspenderat material, fosfor och kväve samt att bryta ner ämnen som är biologiskt nedbrytbara. Processerna är **inte** anpassade till att avskilja t ex metaller eller svårnedbrytbara kemiska ämnen.

I **tabell 1** anges månadsmedelvärden för ämnen som är behandlingsbara men som i för höga halter kan leda till överbelastning av reningsverket. Överhalt av dessa ämnen måste godkännas av Tekniska förvaltningen och är förenad med en avgift utöver taxan. Ett avtal mellan parterna ska upprättas som reglerar avgift, provtagningspunkt, provtagningsfrekvens eller annat som parterna anser bör avtalas.

Tabell 1

Parameter/ämne	Månadsmedelvärde
Syreförbrukande ämnen, BOD ₇	300 mg/l
Suspenderat material, SS _{sed}	260 mg/l
Fosfor totalt, P _{tot}	12 mg/l
Kväve totalt, N _{tot}	30 mg/l

Gränsvärden för parametrar och ämnen som kan orsaka skador på ledningsnätet anges i **tabell 2**, som momentanvärden i anslutningspunkten till spillvattennätet. Momentanvärden ska inte överskridas ens under kort tid. Spädning för att nå godkända halter kan godkännas.

Tabell 2

Parameter/ämne	Momentanvärde
pH	Mellan 6,5-10
Temperatur	Max 50 °C
Konduktivitet	500 mS/m
Klorid	2 500 mg/l
Sulfat (summa sulfat SO ₄ , sulfid SO ₃ och tiosulfat S ₂ O ₃)	400 mg/l
Magnesium (Mg)	300 mg/l
Ammonium (NH ₄ ⁺)	60 mg/l

Fett i avloppsvattnet orsakar stopp som leder till översvämningar. Fettavlagringar i ledningar ger också upphov till svavelväte som orsakar frätskador på betongrör. Verksamheter med fetthaltigt avloppsvatten ska installera typgodkänd fettavskiljare och därefter anmäla detta. Läs mer på www.skovde.se under Bygga, bo & miljö.

Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten från avfallskvarn utan avtal med Tekniska förvaltningen.

I **tabell 3** anges varningsvärden för kemiska ämnen som kan leda till en negativ påverkan på reningsprocesserna, slamkvaliteten eller recipienten. Dessa ämnen är inte behandlingsbara och **bör inte tillföras avloppsnätet**.

Halterna ska ses som varningsvärden. Med varningsvärde menas värden som motsvarar vad som kan finnas i vanligt hushålls spillvatten. Överskrids dessa värden i industriellt processpillvatten medför det oftast krav på intern rening innan avledning till det allmänna spillvattennätet. Vattenprov bör tas som samlingsprov för dygn, vecka eller månad vid aktuell process eller verksamhet. Högre värden än ett varningsvärde innebär ofta att avloppsvattnet behöver förbehandlas. **Utspädning i syfte att nå tillåtna halter i anslutningspunkten är inte tillåtet**, det ändrar inte den totala mängden av ämnet. Om delströmmar med t ex processvatten och vatten av hushålls spillvattenkaraktär blandas innan anslutningspunkt ska dessa hanteras separat avseende innehåll av föroreningar.

Tabell 3

Parameter/ämne	Varningsvärde
Kadmium (Cd)	0,05 ¹ µg/l
Kvicksilver (Hg)	0,02 ¹ µg/l
Bly (Pb)	0,05 mg/l
Koppar (Cu)	0,2 mg/l
Krom _{tot} (Cr)	0,05 mg/l
Nickel (Ni)	0,05 mg/l
Silver (Ag)	0,05 mg/l
Tenn (Sn)	0,05 mg/l
Zink (Zn)	0,2 mg/l
Fluorid	20 mg/l
Oljeindex	5-50 mg/l
Cyanid _{tot} (CN)	0,5 mg/l
Fri cyanid	Får ej förekomma
Nonylfenol	Får ej förekomma
Nitrifikationshämmning (vid inblandning av 20 % processavloppsvatten)	< 20 %
Nitrifikationshämmning (vid inblandning av 40 % processavloppsvatten)	< 50 %

¹ **Observera att varningsvärdena för kadmium och kvicksilver** i dessa bestämmelser kan komma att skärpas i linje med Svenskt Vattens råd vilket innebär att halterna i utgående spillvatten inte får överstiga halterna i ingående dricksvatten.

² Sexvärt krom ska reduceras till trevärt krom före behandling i internt reningsverk.

Vid **bilvårdsanläggningar** ska olje- och sandavskiljare finnas.
Vid **tandläkarpraktiker** ska amalgam/kvicksilveravskiljare finnas.

För ämnen som inte nämns i dessa bestämmelser gör Tekniska förvaltningen en bedömning från fall till fall. Att ett ämne inte nämns betyder inte att det fritt kan släppas till spillvattennätet.

Utsläpp som leder till skador och merkostnader för Tekniska förvaltningen kan leda till ersättningskyldighet alternativt avstängning av kommunalt VA i enlighet med **Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster** § 47 respektive § 43.

För ytterligare information om de parametrar och ämnen som nämns i dessa bestämmelser hänvisas till Svenskt Vattens publikation **Råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet, P95 (2009)**.

OLYCKSHÄNDELSE!

Vid olycka med utsläpp till brunn av t ex syror, metaller, oljor, lösningsmedel eller andra farliga ämnen ska Skövde kommuns reningsverk kontaktas omgående på telefon

0706 - 90 27 95

Välkommen att kontakta oss!

Tekniska förvaltningen, VA-avdelningen

Postadress 541 83 Skövde Telefon 0500-49 80 00 (vxl)

§ 51.

Miljövårdsprogrammet punkt V 24 – den del som avser policy för krav på renhetsgrad på vatten som ansluts till kommunens spillvattennät.

Handlingar nr 29.

Akt 64/01

På förslag av kommunstyrelsen beslutar kommunfullmäktige

att anta anslutningspolicyn för Skövde kommuns avloppsanläggningar, med tillägget att övergångsbestämmelser ska gälla för redan etablerade verksamheter.

Bakgrund

Skövde kommuns olika avloppsreningsverk har till uppgift att ta emot och rena avloppsvatten som produceras i Skövde kommun. Utsläppen regleras i villkor i beslut från länsstyrelsen. En viktig förutsättning för att dessa villkor skall kunna uppfyllas är att skadliga ämnen inte släpps ut i avloppsnäten.

Vid reningen bildas slam, som innehåller näringsämnen såsom fosfor och kväve samt mullbildande ämnen. Det är därför ett utmärkt jordförbättringsmedel. Vid reningen av avloppsvattnet anrikas, i varierande omfattning, metaller och organiska ämnen i slammet. En förutsättning för att slam ska kunna användas i jordbruket är att det har ett lågt innehåll av skadliga ämnen.

I miljövårdsprogrammet för Skövde kommun finns punkten V24 som beskriver problematiken med för höga metallhalter i slammet och där anges att en policy skall tas fram för bl a vilken renhetsgrad som ska krävas på vatten som ansluts till kommunens spillvattennät. Då kommunfullmäktige är den instans som ska besluta om punkt V24, som kan ses som ett tillägg till den anslutningspolicy som tekniska nämnden beslutade om 1992-04-29, så anser miljö- och hälsoskydds-nämnden att kommunfullmäktige bör ta beslut även om den allmänna delen och inte bara tilläggsdelen. Den allmänna delen motsvarar den av tekniska nämnden antagna policyn.

Allmänt

Kommunen skall följa de råd och rekommendationer om avloppsslammets sammansättning och utnyttjande som framgår av Naturvårdsverkets skrivelse "Anslutningspolicy - kommunala avloppsanläggningar" daterad 1991-06-04 (se bilaga).

Krav på renhetsgrad på vatten som avleds till kommunens spillvattennät

Parametrar och ämnen som kan orsaka olägenheter för kommunens avloppshantering anges i tabell 1 som momentanvärden i förbindelsepunkten till spillvatten-

nätet. Skada kan uppstå under hela den tid som angivna halter överskrids. Värdena bör därför inte överskridas ens under kort tid.

I tabell 2 anges riktvärden för metaller. Metallhalterna i tabellen avser momentanvärden. Den utsläppta totalmängden har också stor betydelse för hur utsläppet bedöms. Mängden kan bestämmas utifrån flödesproportionellt sammansatta dygns- eller veckoprover.

Nitrifikationshämning anger ett avloppsvattens hämningsgrad på nitrifikationshastighet. I tabell 3 anges ett riktvärde för nitrifikationshämning. Hämningsgraden uttrycks som procent av ett givet kontrollprovs nitrifikationshastighet.

Nonylfenol får inte förekomma i avloppsvattnet.

Överskrids värdena i tabell 1, 2 eller 3 eller finns påvisbara mängder nonylfenol i avloppsvattnet kan det innebära krav på interna reningsåtgärder före avledning till det kommunala avloppsnätet. Efter bedömning i det enskilda fallet avgör huvudmannen, dvs tekniska nämnden, vilka halter som kan accepteras.

Att ett ämne inte finns angivet i tabellerna innebär inte att det fritt får släppas till avloppsnätet. För sådana ämnen gör huvudmannen en bedömning från fall till fall av om utsläpp får ske.

Med ett riktvärde avses ett värde som inte bör överskridas. Förbindelsepunkten ligger oftast i anslutning till tomtgränsen.

Tabell 1

Momentanvärden för ett antal parametrar i förbindelsepunkten till kommunens spillvattennät.

Parameter	Riktvärde	Enhet	Typ av olägenhet
PH	6,5-10		materialsador
Temperatur	max 45	C	materialsador
Klorid (Cl)	2500	mg/l	materialsador
Konduktivitet	500	mS/m	materialsador
Sulfat (summa sulfat (SO ₄), sulfit (SO ₃) och tiosulfat (S ₂ O ₃))	300	mg/l	materialsador
Magnesium (Mg)	300	mg/l	materialsador
Ammonium (NH ₄ ⁺)	30	mg/l	materialsador
Fett (avskiljbart)	100	mg/l	igensättning
Opolära alifatiska kolväten ("mineralolja")	50	mg/l	störning i reningsprocess
Totalcyanid (tot-CN)	0,5	mg/l	gasbildning (cyanväte)
Fri cyanid (CN ⁻)	0,1	mg/l	gasbildning (cyanväte)

Tabell 2

Momentanvärden vid anslutning av metallhaltigt avloppsvatten till kommunens spillvattennät.

Parameter	Riktvärde	Enhet
Bly (Pb)	0,05	mg/l
Kadmium (Cd)	0,05	2 g/l mg/l
Koppar (Cu)	0,5	mg/l
Krom (Cr)	0,05	mg/l
Kvicksilver (Hg)	0,02	2 g/l mg/l
Nickel (Ni)	0,05	mg/l
Silver (Ag)	0,05	mg/l
Tenn (Sn)	0,05	mg/l
Zink (Zn)	0,5	mg/l

> OBS! Ordbehandlings-
programmet har inte
kunat skriva tecknet
för "mikro" (μ)

Tabell 3

Riktvärde (dygnsmedelvärde) för nitrifikationshämning.

Parameter	Riktvärde	Enhet
Nitrifikationshämning vid en inblandning av 20 % processavloppsvatten	<20	% hämning

Tabell 2. Parametrar som kan påverka ledningsnätet. Värdena bör inte överskridas ens under kort tid.

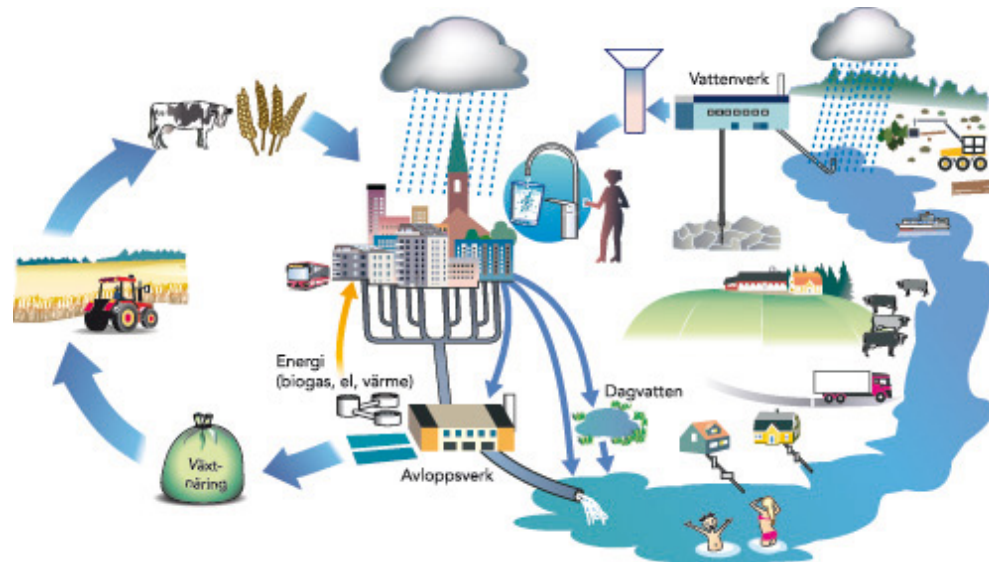
Parameter	Momentanvärde	Skador
pH min	6,5	Korrosionsrisk, frätskador betong
pH max	10 ¹	”
Temperatur max	50 °C	Packningar
Konduktivitet (ledningsförmåga)	500 mS/m	Korrosionsrisk stål
Sulfat (summa sulfat, sulfid och tiosulfat, SO ₄ ²⁻ , SO ₃ ²⁻ , S ₂ O ₃ ²⁻)	400 mg/l	Betongkorrosion
Magnesium, Mg ²⁺	300 mg/l	”
Ammonium, NH ₄ ⁺	60 mg/l ²	”
Fett	- ³	Igensättning
Klorid	2 500 mg/l	Materialskador

Tabell 3. Parametrar som kan påverka reningsprocesserna eller slamkvaliteten. Överskrids dessa värden medför det vanligen krav på interna reningsåtgärder.

Parameter	Varningsvärde = likvärdigt med hushållspillvatten. I ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvatten (samlingsprov för dygn, vecka och månad)
Bly, Pb	0.05 mg/l
Kadmium, Cd	bör inte förekomma ⁴
Koppar, Cu	0.2 mg/l
Krom total, Cr	0.05 mg/l ⁵
Kvicksilver, Hg	bör inte förekomma ⁶
Nickel, Ni	0.05 mg/l
Silver, Ag	0.05 mg/l
Zink, Zn	0.2 mg/l
Miljöfarliga organiska ämnen	bör inte förekomma ⁷
Cyanid total, CN	0.5 mg/l ⁸
Oljeindex	5–50 mg/l ⁹
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 20 % processavloppsvatten	20 % hämning
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 40 % processavloppsvatten	50 % hämning

1. I vissa fall kan värdet 11 vara acceptabelt.
2. Se kapitel 6.2
3. Se kapitel 6.6
4. Kadmium förekommer i låga halter i normalt hushållspillvatten men bör inte tillåtas i industriellt processavloppsvatten som släpps till avloppsnätet. Men kan tillåtas vara samma halt som i aktuellt dricksvatten.
5. Sexvärt krom ska reduceras till trevärt före behandling i internt reningsverk.
6. Kvicksilver förekommer i låga halter i normalt hushållspillvatten men bör inte tillåtas i industriellt processavloppsvatten som släpps till avloppsnätet. Men kan tillåtas vara samma halt som i aktuellt dricksvatten.
7. Kemikalieförteckningen tillsammans med Kemikalieinspektionens prioriteringsverktyg PRIO och Begränsningsdatabasen utgör en grund för att identifiera och ersätta miljöfarliga organiska ämnen. Se även kap. 5.2 Miljöfarliga organiska ämnen samt kap. 7.1.5 Kemikalieförteckning.
8. Cyanidoxideringsprocesser ska drivas maximalt så att lättillgänglig (fri) cyanid inte släpps till avloppsnätet.
9. Med en klass 1 oljeavskiljare kan man teoretiskt klara 5 mg/l. En skälighetsbedömning görs av VA-huvudmannen.

Uppdaterade bestämmelser för innehåll i spillvatten som leds till Skövde kommuns VA-anläggning

Varför spillvattenbestämmelser?

- ◆ Ett kommunalt avloppsreningsverk är byggt för att behandla rena spillvatten av hushållskaraktär. Skövdes kommuns avloppsreningsverk tar emot mycket spillvatten som egentligen inte är behandlingsbart, trots att vi inte är skyldiga att göra det. En kommun kan besluta om begränsningar av föroreningsinnehåll i industrins spillvatten. Detta görs för att **skydda ledningsnät, reningsverk och recipient och för att få ett slam som kan återföras till kretsloppet** utan att tillföra kretsloppet ytterligare föroreningar än de som redan cirkulerar däri.
- ◆ I Stadskvarns avloppsreningsverks tillståndvillkor står att:
”11. Industriellt avloppsvatten får ej tillföras anläggningen i sådan mängd eller av sådan beskaffenhet att anläggningens funktion nedsätts eller särskilda olägenheter uppkommer för omgivningen eller recipienten.”
- ◆ I ABVA (antagen i Kommunfullmäktige) står att:
”§ 4.2 Fastighetsägare får inte tillföra avloppet spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållsspillvattens och som kan störa processen i avloppsreningsverket, förorena slam, förorena recipient samt skada ledningsnät (t.ex. fett i större mängder, färg, kemikalier, läkemedel). Se kommunens anslutningspolicy.”
- ◆ Nuvarande bestämmelser (anslutningspolicy) är från 2001 och behöver uppdateras. De ingick i dåvarande Miljövårdsprogram och blir nu ett fristående dokument.

Hur jobbar vi med bestämmelserna?

- ◆ Spillvattenbestämmelserna är en grundsten i VA-avdelningens uppströmsarbete. I Naturvårdsverkets nya utredning Hållbar återföring av fosfor (rapport 6580 september 2013) **föreslås att krav ska ställas på systematiskt uppströmsarbete hos Sveriges reningsverk**. Fokus ligger då på att minska halten oönskade ämnen i slammet för att kunna återföra det till jordbruket i kretsloppet.
- ◆ Vid remisser om nya tillstånd för industrin har vi ett tydligt, lokalt beslut att luta oss mot som dessutom är uppdaterat och följer såväl ABVA som Svenskt Vattens allmänna råd vid mottagande av avloppsvatten från industri och annan verksamhet (P95). Merparten av Sveriges större kommuner i kommunförbund i kommunala bolag lutar sig mot P95 i sitt uppströmsarbete.
- ◆ Utöver remisstillfällena bedrivs också en **dialog med flera industrier** vad gäller oönskade utsläpp till spillvattnet.
- ◆ Vad gäller **fordonstvättar** har VA-avdelningen inlett en dialog med M²S om våra riktvärden kontra deras riktvärden vilka baseras på Naturvårdsverkets regler för fordonstvättar.
- ◆ Andra fokusområden som kommer att bli aktuella i vårt uppströmsarbete är t ex **konstnärer** som använder tungmetallhaltiga färger, **restauranger** som genererar fetthaltigt spillvatten och **godisindustrier** vars spillvatten kan vara starkt ledningstärkande

Skillnader mellan gamla policyn och det nya förslaget

	Gammal policy	Nytt förslag
Beslutsnivå	Kommunfullmäktige	TEN (VA-huvudmannen)
<i>Behandlingsbara ämnen</i>		
BOD₇, suspenderade ämnen, fosfor, kväve	Inga värden	Värden enligt taxan § 14
<i>Ledningspåverkande parametrar</i>		
Temperatur	Max 45 °C	Max 50 °C
Sulfater	300 mg/l	400 mg/l
Ammonium	30 mg/l	60 mg/l
Fett	100 mg/l	Inget värde.
<i>Påverkan på reningsprocess, slam, recipient</i>		
Oljeindex	50 mg/l	5-50 mg/l
Fri cyanid	0,1 mg/l	Får ej förekomma
Koppar	0,5 mg/l	0,2 mg/l
Zink	0,5 mg/l	0,2 mg/l
Fluorid	Inget varningsvärde	20 mg/l
Nitrifikationshämmning (vid inblandning av 40% processavloppsvatten)	Inget varningsvärde	□ 50 %

Skillnader mellan Skövdes förslag och Svenskt Vattens råd

	Förslag Skövde kommun	Svenskt Vattens råd (P95)
Kadmium, Cd	0,05 $\mu\text{g/l}$	Bör inte förekomma
Kvicksilver, Hg	0,02 $\mu\text{g/l}$	Bör inte förekomma
Miljöfarliga organiska ämnen	Inget varningsvärde	Bör inte förekomma

1. Kadmium och kvicksilver

I förslaget behåller Skövde siffrvärden för halter av kadmium och kvicksilver. I P95 anges bara att dessa ämnen förekommer i låga halter i normalt hushållspillvatten men att de inte bör tillåtas i industriellt processavloppsvatten som släpps till avloppsnätet. Man säger dock att halterna kan tillåtas vara samma som i aktuellt dricksvatten (indirekt säger man alltså att de heller inte får vara högre). Därför finns ju även i P95 en gräns, men den **gränsen varierar utifrån det aktuella dricksvattnets innehåll av Cd och Hg.**

Varför föreslås att Skövde behåller siffrvärden?

- Det blir lättare för oss vid diskussion med verksamheter.
- Många remissyttranden har gjorts utifrån dessa värden under de senaste året.
- Vårt kommunala dricksvatten ligger för kadmium $0,02 \mu\text{g/l}$ och kvicksilver $0,1 \mu\text{g/l}$ (< $\mu\text{g/l}$ värdet är detektionsgräns). Det är redan nu svårt för vissa industrier att komma under nuvarande halter för kadmium.
- Förslag: Skärpning enligt P95 vid nästa revidering förslagsvis om 1-2 år.

Skillnader mellan Skövdes förslag och Svenskt Vattens råd

2. Miljöfarliga organiska ämnen

- P95 skriver att dessa ämnen inte bör förekomma.
- Bör är ett lurigt ord.
- Organiska miljögifter är en stor grupp men det finns många andra farliga ämnen.
- Skövdes förslag nämner inte dessa ämnen specifikt. Istället har vi valt en mer flexibel formulering:

”För ämnen som inte nämns i dessa bestämmelser gör Tekniska förvaltningen en bedömning från fall till fall. Att ett ämne inte nämns betyder inte att det fritt kan släppas till spillvattennätet.”

Tack!

Delårsrapport

Delårsrapport inklusive verksamhetsberättelse

Januari–augusti 2014

**MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG**

BESÖKSADRESS
Hertig Johans torg 2
Skövde

TELEFON
0500-49 36 30

FAX
0500-41 83 87

E-POST
miljoskaraborg@skovde.se

WEBBPLATS
www.miljoskaraborg.se

Beslutad av direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg den 7 november 2014, § 18.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	2
Ekonomiskt resultat/analys	2
Resultaträkning.....	2
Verksamheten.....	3
Investeringar.....	3
Analys av personalmått.....	3
Personalsammansättning den 31 augusti 2014	5
Utveckling inom personalområdet	5
Föräldraskap och arbete.....	5
Frånvaro på grund av vård av barn och föräldraledighet (%).....	5
Jämställdhet och mångfald	5
Framtid.....	6
Kommunalförbundet.....	6
Förbundets organisation.....	7
Styrning av verksamheten	8
Planeringsprocessen vid Miljösamverkan östra Skaraborg.....	9
Direktionens ledamöter och ersättare 2014	9
Verksamhetsberättelse för Miljönämnden östra Skaraborg	10
Miljönämndens uppdrag.....	10
Miljönämndens ledamöter och ersättare 2014.....	10
Tjänstemannaorganisationen.....	10
Miljösamverkans arbetsmetod.....	11
Utveckling och viktiga händelser.....	11
Tillsyn med mera.....	11
Kund.....	14
”After TUV”.....	14
Uppföljning av verksamheten	16
Kundtjänst	16
Direktionens och miljönämndens utvecklingsområden, mål och uppdrag	16
Prioriterade utvecklingsområden.....	17
Resultat och måluppfyllelse	17
Miljönämndens mål.....	17
Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området tillsyn/kontroll.....	19
Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området kund	20
Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området medarbetare	21
Övriga nyckeltal med tillsynsobjekt, ärenden och händelser 2011–31 augusti 2014	21
Granskningar	21

Förvaltningsberättelse

Ekonomiskt resultat/analys

Prognosen för helår visar på ett på ett överskott på 989 tkr.

Vid delårsbokslutet uppgår kommunalförbundets eget kapital till 5 295 tkr.

Miljösamverkans delårsresultat visar på ett överskott på 1 358 tkr inklusive VA-handläggning. Överskottet beror helt på lägre kostnader än budgeterat.

Det är främst semesterskulden som orsakar överskottet under tertial två. Under tertial tre kommer personalen inte att ta ut semester i samma omfattning som tertial två. Semesterskulden kommer då att öka och överskottet i resultatet att minska med ca 500–600 tkr.

En annat viktigt bidrag till överskottet är att våra pensionsförsäkringsavgifter är lägre än budgeterat.

Förutom dessa två kostnadslag har vi små positiva resultat på flera andra kostnadslag. Här räknar vi med att det mesta av dessa kostnader balanserar sig vid årets slut.

Kostnader för datakommunikation och avgifter för kurser överskrider vad som är budgeterat, och kostnader för vårt verksamhetssystem är lägre än budgeterat. Resultatet blir här i stort sett som budgeterat.

Resultaträkning

	Prognos 2014-12-31	Utfall 2013-08- 31 (tkr)	Utfall 2014-08- 31 (tkr)	Budget 2014
Verksamhetens intäkter				
Medlemsbidrag	12 819	8 345	8 546	12 819
Övriga intäkter	15 185	9 303	9 400	14 985
Summa intäkter	28 004	17 648	17 946	27 804
Verksamhetens kostnader	-27 119	-15 247	-16 651	- 27 937
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	150	111	63	200
Räntekostnader	- 3	0	-1	2
Resultat	989	2 512	1 357	64

Verksamheten

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg har genom sin nämnd Miljönämnden östra Skaraborg hittills under 2014 genomfört 2 036 inspektioner vid ca totalt 3 200 verksamheter. Detta är något mer än för samma period föregående år. Förbundet fortsätter sitt utvecklingsarbete och är återigen fokuserat på att genomföra tillsynen utifrån sitt uppdrag inklusive miljönämndens tillsyns- och kontrollplaner. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Sedan förbundet bildades har gemensamma taxor, bedömningsgrunder m.m. arbetats fram, vilket innebär att tillsyn och ärendehandläggning bedrivs utifrån samma förutsättningar och på ett enhetligt sätt inom förbundets fem medlemskommuner.

Verksamheten styrs genom tydliga mål och aktiviteter samt återkommande uppföljningar inom ramen för internkontrollen. Kompetenta och ambitiösa medarbetare genomför sitt tillsynsuppdrag i enlighet med de tillsynsplaner som fastställts av miljönämnden. Vår värdegrund med värdeorden *engagerade, effektiva* och *tillgängliga* genomsyrar verksamheten.

Miljösamverkans arbetssätt med projektinriktad tillsyn i ”sprintar” har rönt fortsatt stor uppmärksamhet främst utanför kommunalförbundets verksamhetsområde.

Verksamheten följs upp kontinuerligt och systematiskt i den interna kontrollen.

Investeringar

Förbundet har inte gjort några investeringar under 2014.

Balanskravet

Delårets resultat är 1 358 tkr. Detta innebär att balanskravsresultatet för helår kommer att uppfyllas.

God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning stämmer överens med Kommunallagens regler om ekonomi i balans. God ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås.

Analys av personalmått

Den totala frisknärvaron har sjunkit från 85 % 2013 till 79 % delåret 2014. Med frisknärvaro avses andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar. Den totala sjukfrånvaron har ökat från 2 % 2013 till 4 % delåret 2014 och gäller både kvinnor och män. Den största orsaken till männens ökade sjukfrånvaro är att långtidssjukfrånvaro har tillkommit sedan 2013.

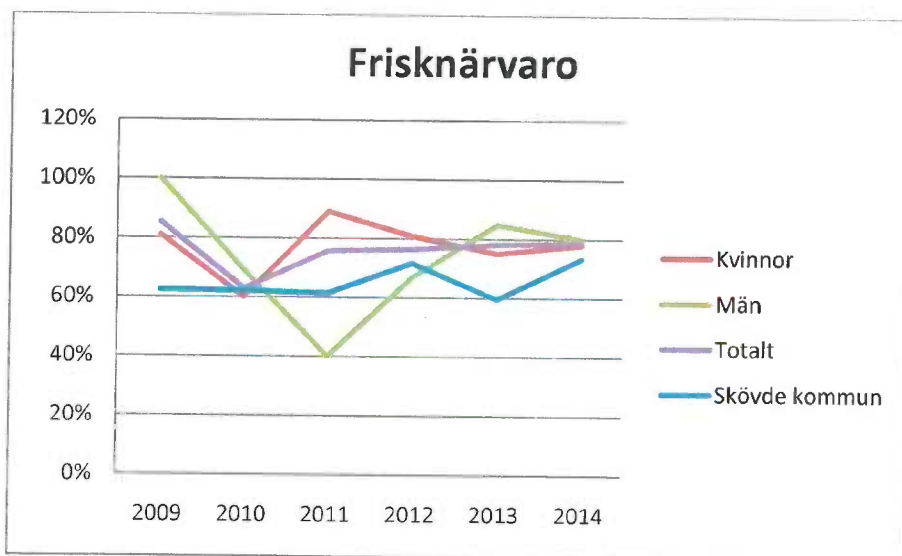

Diagram 1. Frisknärvaro. Andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar.

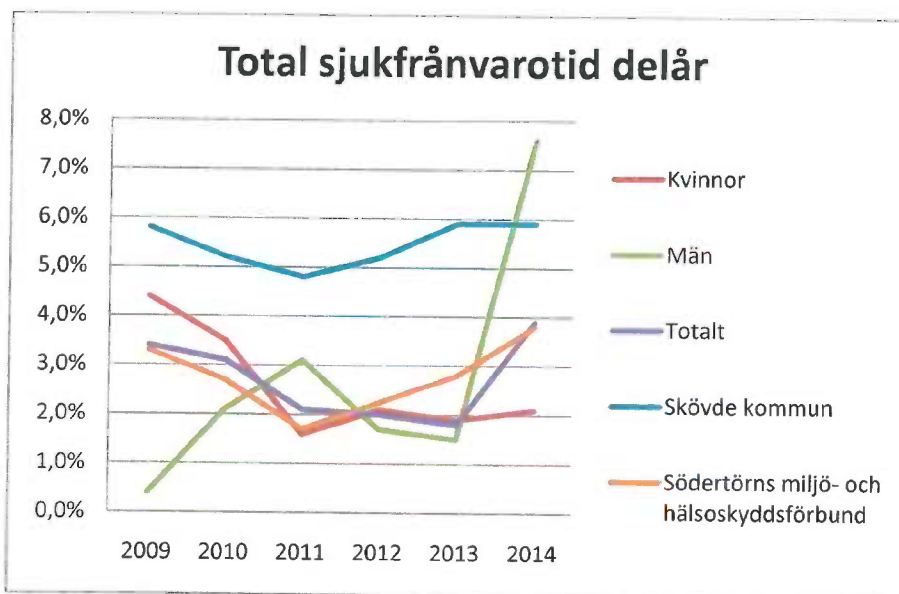

Diagram 2. Sjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknad till procent. Avser samtliga anställda, alltså både månads- och timavlönade.

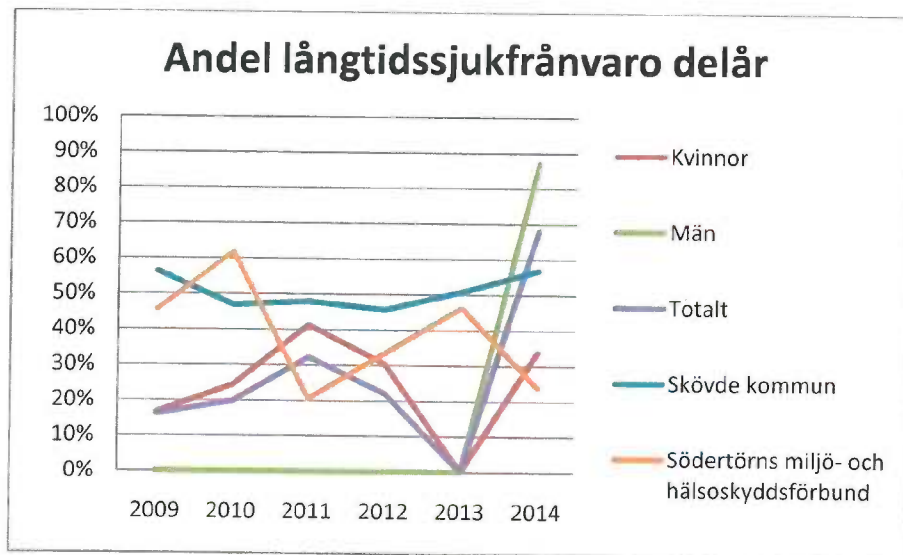

Diagram 3. Andel långtidssjukfrånvaro av den totala sjukfrånvaron.

Personalsammansättning den 31 augusti 2014

Miljösamverkan har totalt 42 anställda. Antalet årsarbetare är 37. Medelåldern hos de anställda är 41 år. 36 % av de anställda är män och 64 % kvinnor.

Utveckling inom personalområdet

Lönesamtal har genomförts. Till grund för dessa finns fastställda lönekriterier.

Föräldraskap och arbete

Till och med augusti 2014 har männen något högre uttag för vård av barn. När det gäller föräldraledighet har männen ett större uttag än kvinnorna.

Frånvaro på grund av vård av barn och föräldraledighet (%)

Månadsavlönade	Vård av barn	Föräldraledighet
Kvinnor	0,7	5,0
Män	0,8	11,8
Totalt	0,7	7,4

Jämställdhet och mångfald

Medianlönen 2014 är något högre för kvinnliga än för manliga inspektörer. Förra året var förhållandet det motsatta. Kvinnornas medianlön ligger nu på 29 200 kronor och männens på 29 075 kr. Den individuella lönesättningen baseras på bland annat kompetens, erfarenhet och prestation, inte kön.

Framtid

Förbundet fortsätter att arbeta med hjälp av leanfilosofin, med effektiva arbetsmetoder för att så långt som möjligt uppnå optimal miljönytta till gagn för nuvarande och kommande generationer.

Våra framsteg ger oss inspiration och lust att samarbeta och utveckla vår verksamhet – med kunden i fokus. Vi vill uppfattas av våra kunder som den myndighet vi själva vill möta. Med en tydlig kundfokus vill vi göra det lätt för kunden att göra rätt.

När vi genomför vårt uppdrag är vi tillgängliga, effektiva och engagerade. Genom att lyssna och ha en respektfull dialog kan vi skapa en god relation till de vi är till för.

Detta ger oss möjligheter att sätta rätt förväntningar, tydliggöra vårt uppdrag och använda resurserna rätt.

Kommunalförbundet

Den 1 januari 2011 bildades kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg. Förbundets medlemmar är kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Organisationsformen är kommunalförbund med en förbundsledning och en underställd miljönämnd: Miljönämnden östra Skaraborg.

Kommunalförbundets ändamål är att verka för hög effektivitet, kvalitet och säkerhet i miljönämndens verksamhet. Genom samordningen ska kommunalförbundet ansvara för hög kostnadseffektivitet och minskad byråkrati.

Miljönämnden ansvarar för medlemskommunernas prövning, tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar.

Kommunalförbundet leds av en ledning som består av kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande från medlemskommunerna. Miljönämnden har två ordinarie ledamöter och två ersättare från vardera medlemskommun.

Fördelningen av medlemsbidrag mellan medlemskommunerna sker utifrån befolkningmängden den 31 december 2013.

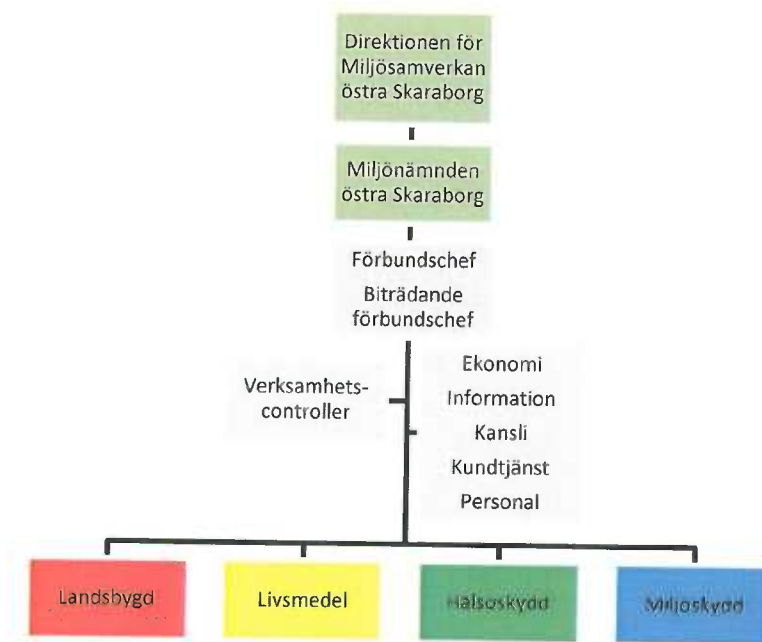
	Befolkningsandel (%)	Medlemsbidrag (tkr)
Falköping	28,78	3 689
Hjo	7,92	1 028
Skövde	47,55	6 079
Tibro	9,67	1 243
Karlsborg	6,08	780
Totalt	100,00	12 819

Nämndens tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och biträdande förbundschefen.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente reglerar nämndens uppdrag. Verksamheten styrs av nämndens tillsyns- respektive kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

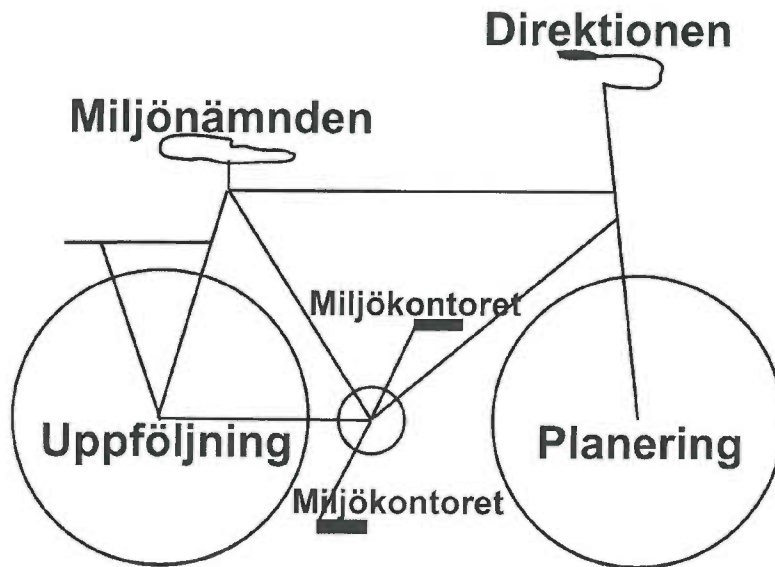
Särskilt utsedda revisorer granskar kommunalförbundets verksamhet.

Förbundets organisation

Figur 1. Organisationsschema för Miljösamverkan östra Skaraborg.

Styrning av verksamheten

Figur 2. Cykel som visar hur Miljösamverkan styrs och följs upp.

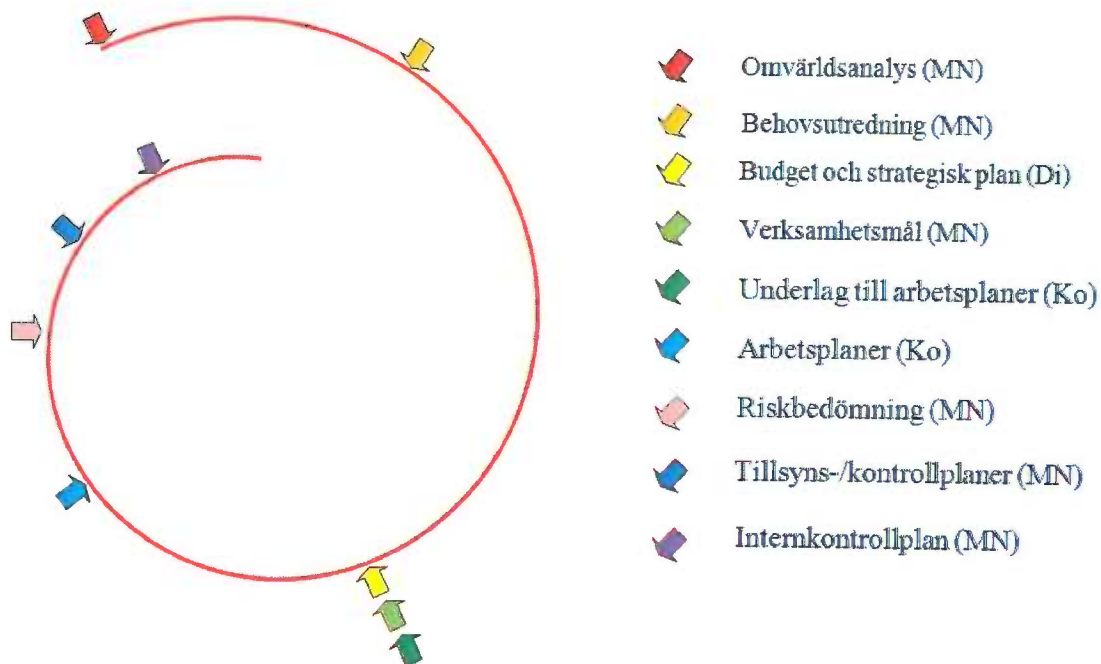
Våra viktigaste styrdokument:

- Direktionens förbundsordning
- Miljönämndens reglemente
- Visionen
- Verksamhetsidén
- Miljöpolicyn
- Arbetsmiljöpolicyn
- Värdegrunden: engagerade, effektiva och tillgängliga
- Budget och strategisk plan
- Miljönämndens mål och uppdrag
- Tillsynsplan för miljöbalken, tillsyns- och kontrollplan för foder och animaliska biprodukter samt kontrollplan för offentlig kontroll av livsmedel
- Taxor för tillsyn och kontroll
- Direktions-, nämnds- och chefsriktlinjer har utarbetats för styrning och uppföljning av verksamheten.
- Delegationsordningen
- Internkontrollplanen
- Arkivreglementet

Våra framgångsfaktorer:

- Tydliga roller – *vad* (politik) och *hur* (verksamhet)
- Fokus på planerad tillsyn
- Planering
- Ordning och reda
- Uppföljning och utvärdering
- Tillsynsmodellen med kundtjänst och sprintar
- Medarbetarskapet
- Ett konsultativt arbetssätt

Planeringsprocessen vid Miljösamverkan östra Skaraborg

Direktionens ledamöter och ersättare 2014

Kommun	Ledamöter	Ersättare
Falköping	Ulf Eriksson (C)	Conny Johansson (S)
	Håkan Arnesson (M)	Carolin Lundberg (M)
Hjo	Catrin Hulmarker (M), ordförande	Britt-Marie Sjöberg (C)
	Pierre Rydén (S)	Marie Lindberg-Andersson (S)
Karlsborg	Kjell Sjölund (C)	Agneta Artman (M)
	Peter Lindroth (S)	Anna Bruzell (S)
Skövde	Katarina Jonsson (M)	Leif Walterum (C)
	Marie Ekman (S)	Helena Dahlström (S)
Tibro	Claes Jägevall (FP)	Ann-Britt Danielsson (M)
	Rolf Eriksson (S), vice ordförande	Anne-Marie Wahlström (S)

Verksamhetsberättelse för Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämndens uppdrag

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken över cirka 2 200 verksamheter. Verksamheterna varierar från stora företag till enmansföretag. Även värmepumpanläggningar, enskilda avlopp, cisterner, bostäder m.m. som enskilda personer har ingår i nämndens tillsynsansvar.

Miljönämnden ansvarar också för kontroll av drygt 900 livsmedelsanläggningar. Dessa är framför allt dricksvattenanläggningar, grossister, kommunala kök, kaféer, gatukök, butiker, restauranger och ett större sjukhuskök.

Nämndens uppdrag regleras i ett särskilt reglemente.

Miljönämnden har sammanträtt fyra gånger. Nämndens presidium förbereder ärendena inför nämndens sammanträden.

Miljönämnden har genomfört studiebesök vid Joseph Kihlberg AB i Hjo.

Miljönämndens ledamöter och ersättare 2014

Grundregeln är att miljönämnden ska ha två ordinarie ledamöter och två ersättare från varje medlemskommun.

Kommun	Ledamöter	Ersättare
Falköping	Monica Oskarson (C), 1:e vice ordförande Åsa Gustaf-Janson (M)	Stephan Ottersten (M) Susanne Andersson (S)
Hjo	Björn Bröne (FP) Kjell-Arne Green (S)	Bertil Ask (S) Lars-Erik Sondell (C)
Karlsborg	Anders Lundgren (C) Ronny Siderud (S)	Stig Larsson (FP) -
Skövde	Torbjörn Bergman (M), ordförande Åke Jönsson (S)	Bo Gunnarsson (C) Gunnar Hjærtqvist (S)
Tibro	Gunnel Johansson (S), 2:e vice ordförande Per-Olof Qvick (M)	Janeric Dahlin (FP) Gunnar Hägg (S)

Tjänstemannaorganisationen

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom livsmedel- och miljöbalksområdet. Nämndens tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen Sonja Lejmark och biträdande förbundschefen Eva Berglund. En verksamhetscontroller stöttar cheferna i bland annat verksamhets- och utvecklingsfrågor.

Kärnverksamheten är uppdelad i fyra arbetslag: miljöskydd, hälsoskydd, landsbygd och livsmedel. Ett femte arbetslag omfattar stabsfunktionen intern administration inklusive kundtjänst.

Miljösamverkans arbetsmetod

Planerad tillsyn genomförs så långt som möjligt projektbaserat genom Miljösamverkans egen sprintmetod. Sprintmetoden innebär att medarbetarna karterar vilka verksamheter som ska ha tillsyn under året. Verksamheterna delas upp i lagom stora projekt, s.k. sprintar, tillsynsmetod väljs, tillsynen schemaläggs och utförs och resultat rapporteras kontinuerligt till nämnden.

Utveckling och viktiga händelser

Tillsyn med mera

Avlopp på landsbygden

Avloppsrådgivaren har kommit igång med sitt uppdrag. Rådgivaren ska i samverkan med medlemskommunerna vara ett stöd och bollplank till fastighetsägare som med fördel kan göra gemensamma avloppslösningar. Detta är ett projekt som pågår under 2014 och 2015

Ett sjuttioal entreprenörer arbetar för fullt med att förbättra områdets enskilda avlopp. Samarbetet är förtroendefullt och bygger på dialog. Flera informationsmöten har hållits bland annat i Karlsborgs kommun under våren med syfte att minska utsläppen från de enskilda avloppen. Detta har lett till att 230 enskilda avlopp har förbättrats. Utsläppen av övergödande ämnen till vårt grund- och ytvatten har minskats.

Lantbruksverksamheter

Vid de största lantbruksverksamheterna med djurhållning har tillsynen och informationen fokuserats på energieffektivisering utifrån miljö kvalitetsmålet minskad klimatpåverkan. Detta har skett i samverkan med kommunernas energirådgivning.

Från och med 2015 kommer avgifterna för miljötillsynen att sänkas vid de flesta lantbruksverksamheterna. Miljösamverkan har ökat produktiviteten genom förenklingar av byråkratin.

Radon

Hyresrätter i Falköping, Hjo, Skövde och Tibro

Arbetet med radon i flerbostadshus med hyresrätter ger resultat. Vi vet att radonhalten är under riktvärdet i drygt hälften av dessa flerbostadshus. Idag saknar vi radonresultat för knappt tio procent av flerbostadshusen. De fastighetsägare som har hus med radonhalter som är över riktvärdet arbetar med att utföra åtgärder vilket vi ser som mycket positivt.

Hyresrätter i Karlsborg

Hyresvärdarna i Karlsborg har under våren påbörjat arbetet med att mäta radon i hyresrätter.

Bostadsrätter i samtliga medlemskommuner

Arbetet med radon i bostadsrätterna har också kommit igång. Ett nytt grepp är att vi har ringt upp och pratat med en tredjedel av företrädarna för bostadsrättsföreningarna.

Industrier

Miljötillsynen för Cementa och Volvo Powertrain har överlämnats till länsstyrelsen. Vi har i stället övertagit tillsyn över ett antal tillståndspliktiga verksamheter i kommunerna Falköping, Karlsborg och Tibro som tidigare legat på länsstyrelsen.

Rättsäkerheten har ökat genom att miljöinspektörer aldrig utför tillsyn vid samma verksamhet mer än fem år.

Luktstörningarna vid Biogasanläggningen i Skövde har åtgärdats. Vi har numera nästan inga klagomål på lukt från anläggningen.

Vi har också säkrat upp att inga miljömässigt farliga massor hamnar på avfallsdeponierna när de återställs.

Verksamhetsutövarnas egenkontroll

Alla som bedriver miljöfarlig verksamhet ska fortlöpande planera och kontrollera sin verksamhet. Vi ser att våra informationsinsatser bidrar till en förbättrad egenkontroll. Under första halvåret har egenkontrollen i de allra flesta fall fungerat bra inom bland annat verksamheter för bassängbad, bensinstationer och motorsportbanor.

Förorenad mark

Vi börjar nu få ordning på de många förorenade områdena, för att bland annat ge ett bra underlag vid planering och byggande.

Säkra livsmedel

Vi har genomfört spårbarhetskontroller och tagit prov på nötkött för att se om det är nötkött på riktigt också i livsmedlen. Konsumenterna som besökt våra restauranger kan numera lita på att de verkligen får de råvaror som är angivna på menyn. Dessutom har det lett till att kontrollmyndigheterna samverkar över gränserna och att fusket lättare kan stoppas.

Förpackningsmaterial som är olämpliga ur livsmedelshygienisk synpunkt har tagits bort efter att vi prioriterat kontroll av materialen.

Livsmedelspersonalen tvättar händerna på ett allt bättre sätt. Genom att ta prov före och efter handtvätt har vi visat på nyttan med att tvätta sig.

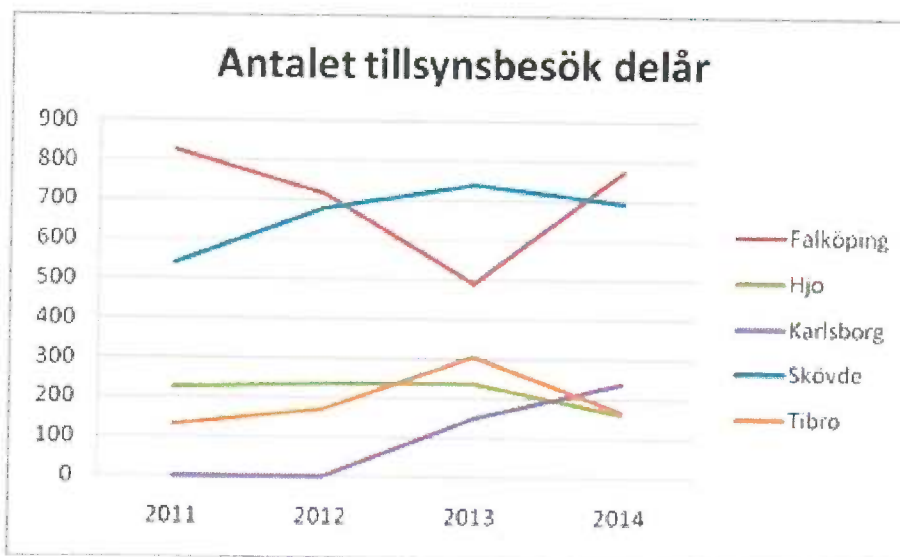
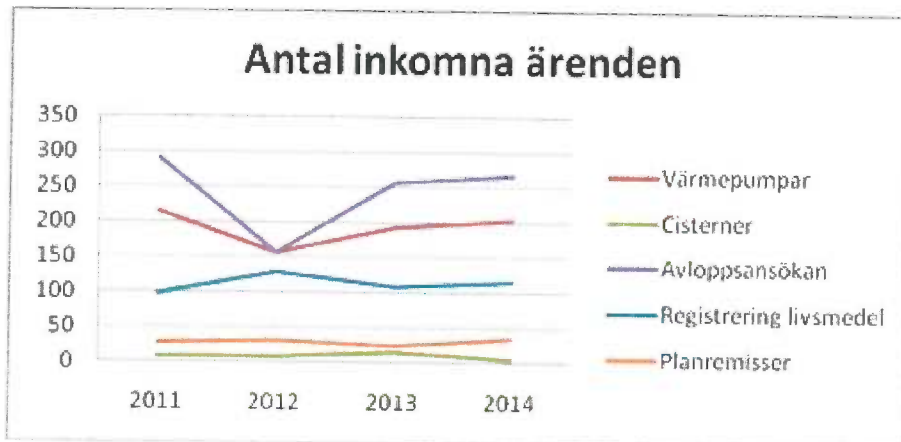
Gammal fritureolja används inte i livsmedelsanläggningarna längre. Fritureoljemätning samt diskussioner kring detta har bidragit till att kökspersonalen inser vikten av korrekt hantering av oljan och vilka risker en dålig olja kan ha på oss människor.

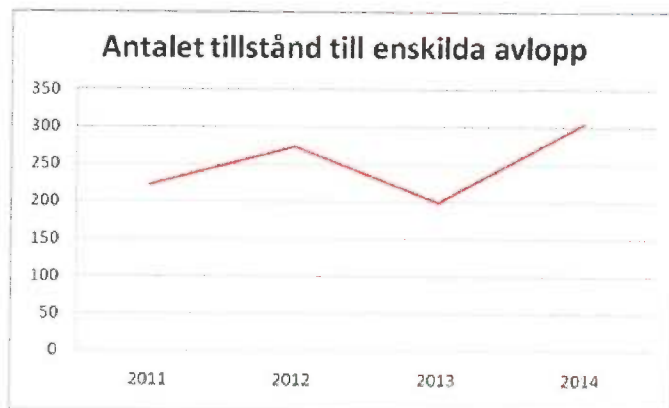
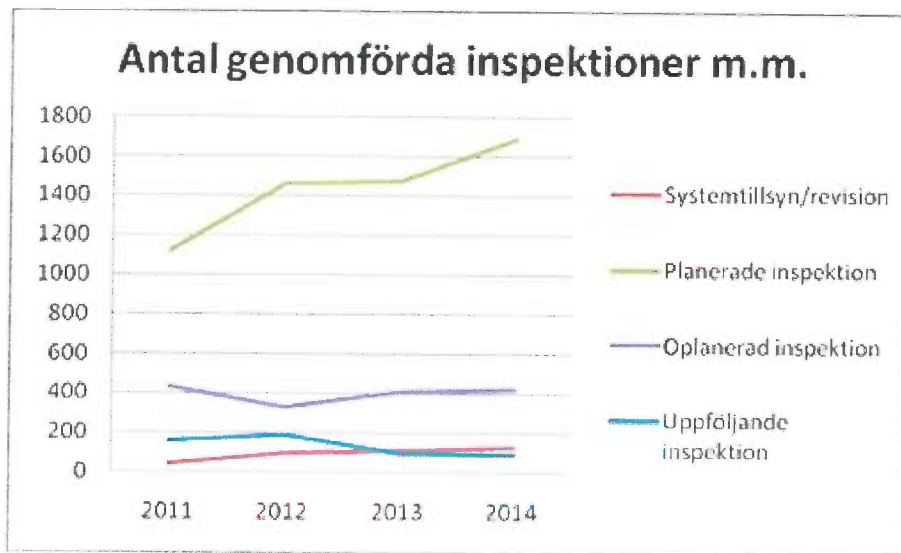
Borås kommun och Miljösamverkan har reviderat varandras livsmedelskontroll och hittat flera förbättringsområden.

Trender

Vi följer mycket noga utvecklingen över tid alltsedan kommunalförbundet bildades. Med stolthet kan vi konstatera att våra miljöinspektörer är ute hos våra verksamhetsutövare och bidrar i arbetet för hållbar utveckling.

Här visas på några exempel:

Kund

Inom livsmedelskontrollen har vi startat en dialog med organisationer som har anknytning till livsmedelsverksamheter: kvalitetscoacher för Coop och ICA, LRF – Falköping, smittskydd västra Götaland (Skaraborgs Sjukhus), kommunernas upphandlingsenheter, Skaraborgs biodlarförening, blivande sommarlovs-entreprenörer i våra medlemskommuner. Dialogen leder till bättre relationer med våra kunder och ger bättre förståelse för lagstiftningen och vårt arbete.

Många beslut som vi fattar skickas ut via e-post. Kunden får ett snabbt besked, vi ökar produktiviteten och skapar miljönytta genom minskad pappersförbrukning.

Miljöövervakning

Miljöutvecklingen kan följas genom ett stort antal indikatorer på medlemskommunernas och förbundets hemsidor under rubriken Miljöbarometern.

”After TUV”

Det tvååriga EU-projektet Tillsynsutveckling i Väst, TUV, avslutades under 2013. Projektet har satsat på ny kunskap och ett utvecklat arbetssätt för våra medarbetare och arbetsplatser. Totalt har vi varit tusen projektdeltagare i Västra Götaland och Halland – inspektörer, handläggare, administratörer och chefer som arbetar med livsmedelskontroll, tillsyn enligt miljöbalken och angränsande områden.

Arbetet tar inte slut i och med att projektets avslutats utan fortsätter vilket innebär:

- Att samverkan mellan miljösamverkan i Västra Götaland och Halland stärks och tar vid efter TUV
- Fortsatt arbete med goda exempel-seminarier
- Att ett ledarforum med fokus på ledarskapet har bildats för gemensam stöttning och utveckling
- Att nyanställda ska ges möjlighet att i samverkan med andra nya gå utbildning i kommunikation och bemötande
- Att området har enats kring ett önskat läge 2016 och har tagit fram aktiviteter för hur vi kan nå dit
- Att vi inom området vill ha en gemensam syn på uppdraget, vår roll och våra kunder

Miljösamverkan medverkar också givetvis i ”after TUV”, bland annat genom att delta i ett chefsnätverk och att alla nyanställda ska gå en utbildning om kommunikation och bemötande.

Uppföljning av verksamheten

Uppföljning av Miljösamverkans verksamhet görs utifrån miljönämndens internkontrollplan.

Kundtjänst

Det ska alltid hjälpa att ringa till kundtjänst! Kundtjänst ansvarar för att ge snabb och god service i miljö- och hälsoskyddsfrågor till Miljösamverkans kunder. Under perioden januari till och med augusti 2014 har ca 4 690 samtal tagits emot via telefonsystemet Solidus. Som mest har kundtjänst tagit emot 66 samtal på en dag. 57 % av frågorna till oss har fått sin lösning direkt i kundtjänst.

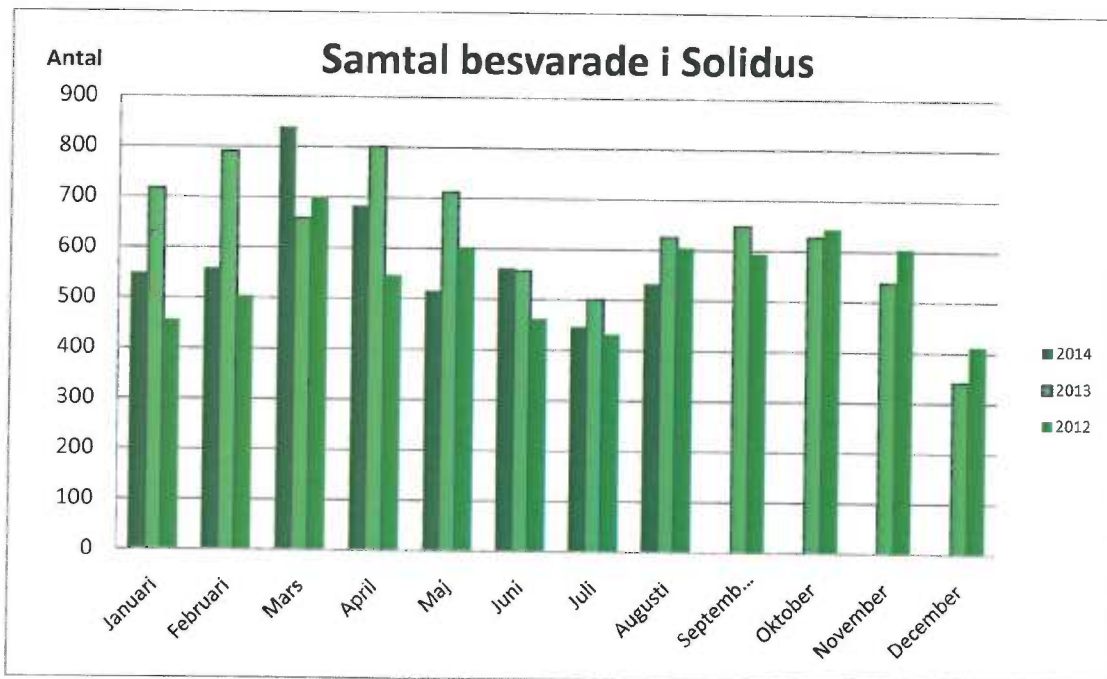

Diagram 4. Antalet samtal per månad som kommit till kundtjänst.

Direktionens och miljönämndens utvecklingsområden, mål och uppdrag

I årsredovisningen, delårsrapporten och i miljönämndens internkontrollrapport använder vi följande olika grader av måluppfyllelse:

1. Hög grad (≥ 100)
2. Ganska hög grad (90–99 %)
3. Varken hög eller låg grad (80–89 %)
4. Ganska låg grad (70–79 %)
5. Låg grad (0–69 %)

Kommunalförbundets övergripande mål utifrån perspektiven tillsyn/kontroll, finansiering, invånare och medarbetare.

Prioriterade utvecklingsområden

Miljönämnden har sju prioriterade utvecklingsområden:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Ingen övergödning
- Grundvatten av god kvalitet
- En giftfri miljö
- God bebyggd miljö
- Säkra livsmedel

Resultat och måluppfyllelse

Här redovisas måluppfyllelsen för de mål och uppdrag som fastställts inför 2014 års verksamhet och som enligt internkontrollplanen ska följas upp i delårsrapporten .

Miljönämndens mål

Mål	Resultat per den 31 augusti	Bedömd måluppfyllelse vid årets slut
TILLSYN/KONTROLL		
Alla tillsynsobjekt med en tillsynstid om minst 17 timmar som grundklassning ska ha minst två tillsynsbesök under året. Vid ett av besöken är tillsynsmetoden systemtillsyn.	Eftersom målet gäller helår är det inte relevant att titta på måluppfyllelse för första och andra tertialet. Vi ligger i hög grad före planen vad gäller inspektioner och något efter när det gäller systemtillsynen.	Hög grad 😊
Alla fastigheter med enskilt avlopp ska ha en avloppsanläggning som uppfyller miljökraven senast 2015 för Falköpings kommun 2017 för kommunerna Hjo, Skövde och Tibro 2019 för Karlsborgs kommun. Avloppsinventeringar genomförs utifrån avrinningsområden och åtgärder prioriteras utifrån vattenstatus. <u>Undantag</u> Miljönämnden kan acceptera längre genomförandetider inom de områden där kommunernas VA-planer anger att allmänna anläggningar ska anläggas och genomförandetiden är längre fram än vad nämndens mål anger.	Antal ansökningar, tillstånd och färdiga anläggningar 31 augusti Tillstånd 305 Färdiga anläggningar 230 Ansökan 263	Det går inte att följa upp målet. En hundra procentig måluppfyllelse kommer inte att nås. Många avlopp kommer dock att åtgärdas inom tidsramen. Antalet förbättrade avlopp kommer att öka över tid. Antalet fastighetsägare som kopplar sina avlopp till nya eller gamla gemensamhetsanläggningar ökar också successivt.

<p>Även under 2014 ska särskild vikt läggas på redligheten i livsmedelshanteringen samt märkningen av livsmedel.</p>	<p>Måluppfyllelsen är god för första tertialet 2014 och lite mindre andra tertialet. Resultatet gäller planerade kontroller enligt kontrollplan. Utöver planerade kontroller tillkommer kontroll av märkning och redlighet vid kontroll av alla nya anläggningar.</p>	<p>Hög grad 😊</p>																		
<p>FINANSIERING</p>																				
<p>Avgiftsfinansieringsgraden för arbetsgrupperna ska vid utgången av 2014 minst vara:</p> <table border="0" data-bbox="228 646 602 846"> <tr> <td>Livsmedel:</td> <td>85 %</td> <td>85 %</td> </tr> <tr> <td>Lantbruk:</td> <td>50 %</td> <td>70 %</td> </tr> <tr> <td>Avlopp:</td> <td>50 %</td> <td>49 %</td> </tr> <tr> <td>Miljöskydd A och B:</td> <td>70 %</td> <td>80 %</td> </tr> <tr> <td>Miljöskydd C och U:</td> <td>55 %</td> <td>49 %</td> </tr> <tr> <td>Hälsoskydd:</td> <td>45 %</td> <td>40 %</td> </tr> </table>	Livsmedel:	85 %	85 %	Lantbruk:	50 %	70 %	Avlopp:	50 %	49 %	Miljöskydd A och B:	70 %	80 %	Miljöskydd C och U:	55 %	49 %	Hälsoskydd:	45 %	40 %		<p>Hög grad 😊</p> <p>Den totala avgiftsfinansieringsgraden ligger på 59 % för hela kontoret. Detta är samma nivå som för samma period förra året. Vi räknar med att avgiftsfinansieringsgraden kommer att minska någon procent fram till årsskiftet.</p> <p>Lantbruks- och A- och B-teamet ligger över målet. Båda teamen har ganska låga resultat i tillgängliga resurser i förhållande till behovsutredningen (se internkontrollpunkten 4.04 nedan). Båda teamens intäkter är en aning högre än budgeterat.</p> <p>Livsmedelsgruppen, hälsoskyddsgruppen och C- och U-teamet klarar inte målen.</p> <p>Livsmedelsgruppen har något högt resultat vad gäller tillgängliga resurser och en aning mindre intäkter jämfört med budget. Vi tror att intäkterna rättar till sig innan årets slut.</p>
Livsmedel:	85 %	85 %																		
Lantbruk:	50 %	70 %																		
Avlopp:	50 %	49 %																		
Miljöskydd A och B:	70 %	80 %																		
Miljöskydd C och U:	55 %	49 %																		
Hälsoskydd:	45 %	40 %																		

Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området tillsyn/kontroll

Rättssäker tillsyn av A- och B-anläggningar

En miljöinspektör ska ha huvudansvar för ett och samma tillsynsobjekt under maximalt fem år. Minst två inspektörer ska ha kompetens att genomföra tillsyn vid respektive tillsynsobjekt.

Nuläget samt handlingsplan för genomförande av uppdraget ska redovisas för miljönämnden senast den 31 mars 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Handlingsplanen redovisades vid nämndens sammanträde den 12 mars. Överföringen av tillsynsobjekten är genomförd.

Förorenad mark

Samtliga av länsstyrelsen dokumenterade förorenade områden i Karlsborg ska under 2014 koordinatsättas och anges på karta. Informationen för respektive område ska kvalitetssäkras.

En tidsatt handlingsplan för arbetet med att åtgärda förorenade områden med riskklass 1 enligt MIFO ska utarbetas. Redovisning av planen ska ske till miljönämnden senast den 1 september 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Arbetet med handlingsplanen är påbörjat. Arbetet med att dokumentera förorenade områden i Karlsborg är nästan färdigt.

Uppmärksamma de livsmedelsanläggningar som är skötsamma och lever upp till kraven i livsmedelslagstiftningen

Livsmedelsanläggningar som svarar upp mot kraven i livsmedelslagstiftningen ska uppmärksammas och premieras med en dekal, en så kallad smiley eller motsvarande, som sätts upp i lokalen. Förslag på hur detta kan ske ska redovisas för miljönämnden senast den 31 maj 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Miljönämnden beslutade den 27 maj 2014, § 35, att avvakta med införandet av smileys i vårt kontrollsystem.

Delgivning av beslut

Delgivning av beslut är en mycket tidsödande och kostsam process som bör kunna förenklas. Statliga myndigheter som Skatteverket och Försäkringskassan har ett annat synsätt. Förenklad delgivning enligt förvaltningslagen kan vara ett sätt att förenkla. Delgivningsprocessen ska ses över och ett förslag på hur den kan effektiviseras ska redovisas för miljönämnden senast den 31 mars 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 december 2013 (MN § 83) att anta nämndriktlinjen för delgivning av beslut.

Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området kund

Mottagaranpassad webbplats

Informationen på Miljösamverkans webbplats ska vara mottagaranpassad så att det finns en ingång för företagare och en för privatpersoner senast 1 september 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Den tekniska lösningen för webbplatsen var klar den 1 augusti 2014. Därefter kommer arbetet med konvertering och uppbyggnad av webbplatsen för företag och medborgare att påbörjas.

Nu när det finns tekniska möjligheter kommer arbetet med en mottagaranpassad webbplats att fortsätta och slutföras under 2014.

Tjänstegarantier

Tjänstegarantier för anmälningar enligt miljöbalken och registreringar av livsmedelsanläggningar ska tillämpas senast 1 september 2014.

Resultat per den 31 augusti:

En chefsriktlinje för tillsyn enligt miljöbalken är under utarbetande. Den behöver implementeras innan tjänstegarantin för anmälningsärenden införs.

Någon tjänstegaranti för registrering av livsmedelsanläggningar behövs inte eftersom regelverket fungerar som en tjänstegaranti.

Miljönämnden avser att för närvarande avvakta med att införa tjänstegarantierna.

Lämna synpunkter

Det ska finnas möjlighet att lämna synpunkter på verksamheten senast 1 september 2014

Resultat per den 31 augusti:

Det finns en chefsriktlinje för synpunktshantering där alla vägar för att lämna synpunkter listas. Synpunkterna registreras i ett årsärende i verksamhetssystemet Ecos där de delas in i olika väsentlighetsgrader från positiva till allvarliga. Vid behov startar vi separata ärenden upp för att synpunkterna ska kunna följas upp. I slutet av året skrivs en rapport om de synpunkter som kommit in och hur de har hanterats.

Offentliggöra livsmedelskontrollen

Resultatet av livsmedelskontrollen ska offentliggöras och finnas lätt tillgänglig på Miljösamverkans webbplats från och med 1 september 2014.

Resultat per den 31 augusti:

Frågan har inte kunnat prioriteras. Metoder för offentliggörande av livsmedelskontrollen ska utredas.

Miljönämndens särskilda uppdrag till förbundschefen inom området medarbetare

Aktivt medskapandeindex

Aktivt medskapandeindex ska fastställas senast 30 juni 2014. Indexet ska omfatta medarbetarskapet, ledarskapet och verksamhetsutvecklingen.

Resultat per den 31 augusti:

Aktivt medskapandeindex har inte kunnat fastställas under perioden. Indexet ska fastställas under hösten.

Övriga nyckeltal med tillsynsobjekt, ärenden och händelser 2011–31 augusti 2014

Antal tillsynsobjekt

Typ av objekt	2011	2012	2013	2014
Miljöskydd				
A	5	5	5	4
B	73	72	75	98
C	291	285	314	309
U	1 493	1 480	1 625	1 706
Summa A–U	1 862	1 842	2 019	2 117
Hälsoskydd 38 §	210	180	185	179
Livsmedelsanläggningar	718	772	905	916
Totalt	2 790	2 794	3 109	3 212

Antal planerade och oplanerade inspektioner/kontroller inklusive systemtillsyn/revisioner 2014, per den 31 augusti

Grupp	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	Totalt
Hälsoskydd	24	7	7	30	10	78
Avlopp	252	41	122	105	30	550
Lantbruk	147	9	1	45	3	205
Livsmedel	304	84	82	455	102	1 027
Miljöskydd	48	21	26	60	21	176
Totalt	775	162	238	695	166	2 036

Granskningar

Utomstående granskningar

Miljödiplomering

Miljösamverkan är miljödiplomerad i enlighet med miljöledningssystemet Svensk Miljöbas. Diplomet gäller under tiden mars 2013 till mars 2015.

Djupintervjuer utifrån Insikt 2013

För att få en djupare förståelse för de resultat som framkom i 2013 års Insikt-enkät, där Miljösamverkan fick ett resultat under medelvärdet för riket, gjordes en ny undersökning med företagare verksamma i kommunerna Falköping och Tibro. Enligt undersökningen bör Miljösamverkans förbättringsarbete fokusera på:

- Tydliga riktlinjer i Miljösamverkans arbete om hur organisationen kan arbeta vägledande utan att bli rådgivande.
- Kompetensutveckling, framför allt branschspecifik.
- Ökad information till företagarna om vad Miljösamverkan arbetar med, lagar och riktlinjer som styr arbetet och därmed varför beslut fattas på ett visst sätt, hur Miljösamverkans arbete kan hjälpa den enskilda företagaren och vad avgifterna beror på och vad företagaren får i utbyte.

Granskningar i samverkan

Fokusgrupper i samarbete med Falköpings kommun

Fem fokusgrupper planerades för att svara på frågan ”Vad är allra viktigast för en god kvalitet hos Miljösamverkan östra Skaraborg?” Syftet med fokusgrupperna är att få fram olika tankar och åsikter om Miljösamverkans verksamhet för att se vilka förväntningar som finns på oss och vad vi kan bli bättre på. Fyra av fokusgrupperna genomfördes under våren. Då deltog lantbrukare, livsmedelsverksamheter från näringslivet, tjänstemän i Falköpings kommun och tjänstemän vid Miljösamverkan. Den femte fokusgruppen där deltagarna kommer att vara politiker från Falköping, ska hållas under hösten 2014. Sedan kommer alla svar att sammanställas och jämföras.

Internrevision av livsmedelskontrollen i samarbete med Borås miljöförvaltning.

Borås miljöförvaltning och Miljösamverkan har träffat en överenskommelse om att internrevidera varandras livsmedelskontroll. Ett huvudsyfte är att få tillgång till de andra parternas speciella kompetens för att utföra oberoende internrevision (inhyrd) som är svår att klara av med egen personal. Revisionen är ett frivilligt komplement till den externa revision som Food and Veterinary Office (FVO), Livsmedelsverket, länsstyrelsen och kommunrevisionen utför.

Under våren har en första omgång av internrevisionen genomförts av organisationens livsmedelskontroll. Resultatet från revisionerna visar på att vi i huvudsak har en väl fungerande livsmedelskontroll.

Interna granskningar

Som en del i arbetet med att göra tillsynen kostnadseffektiv, att hålla hög kvalitet i tillsynsarbetet och att företagen ska vara säkra på att få ett professionellt bemötande med engagerade inspektörer har vi via en enkät frågat 629 verksamhetsutövare vad de anser om vårt arbete. En likadan enkät lämnades till verksamhetsutövare under 2012. Enkäterna innehöll fem olika kategorier som vi bad verksamhetsutövaren att bedöma. Kategorierna var:

- Vårt bemötande
- Vår kompetens
- Vår effektivitet
- Verksamhetsutövarens möjlighet att få kontakt med oss
- Informationen verksamhetsutövaren fått från oss vid besöket.

Det är drygt 300 verksamhetsutövare som har svarat på enkäten från första tertialet 2014. Det innebär en svarsfrekvens på 48 %. De olika teamen har genomgående högt förtroende hos verksamhetsutövarna. Jämför vi de båda tillfällena så är det bara mindre ändringar i bedömningarna från verksamhetsutövarna som framkommer. I några fall har verksamhetsutövarnas förtroende ökat och i några fall har förtroendet minskat marginellt.

De flesta verksamhetsutövare vi besökte var nöjda med inspektörernas bemötande. Lite drygt 93 % av företagen är helt nöjda. Några synpunkter som varit mindre positiva har också kommit in via enkäterna. De handlar oftast om att avgiften är för hög, att vi ska skicka agenda i förväg, att man önskar att samma person kommer på inspektion/kontroll och att man vill ha mer rådgivning.

Ekonomisk rapport

Bilaga 1

Miljösamverkan östra Skaraborg

Resultaträkning

	<u>Not</u>	<u>2014 jan-aug</u>	<u>Budget 2014</u>	<u>2013 jan-aug</u>	<u>Prognos</u>
Verksamhetens intäkter					
Kommunbidrag		8 546 000	12 819 000	8 345 333	12 819 000
Övriga intäkter	1	9 400 017	14 985 000	9 303 334	15 185 000
Summa intäkter		17 946 017	27 804 000	17 648 667	28 004 000
Verksamhetens kostnader					
Övriga externa kostnader		-3 500 304	-5 333 400	-3 067 214	-5 379 000
Personalkostnader	2	-13 115 848	-22 561 100	-12 152 142	-21 200 000
Avskrivningar	3	-34 644	-43 000	-28 552	-43 000
VA-handläggare					-540 000
Summa kostnader		-16 650 797	-27 937 500	-15 247 908	27 162 000
Verksamhetens resultat		1 295 221	-133 500	2 400 759	842 000
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>					
Ränteintäkter		63 499	200 000	111 624	150 000
Räntekostnader		-1 080	-2 500		-3 000
Resultat		1 357 639	64 000	2 512 383	989 000

Miljösamverkan östra Skaraborg

Balansräkning

TILLGÅNGAR

<u>Anläggningstillgångar</u>	Not	2014-08-31	2013-12-31	2013-08-31
Inventarier	4	246 903	281 547	205 161
Summa anläggningstillgångar		246 903	281 547	205 161
<u>Omsättningstillgångar</u>				
Kundfordringar		718 300	615 087	857 189
Övriga kortfristiga fordringar		73 658	436 877	394 458
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		529 939	880 520	556 278
Summa kortfristiga fordringar		1 321 897	1 932 484	1 807 925
Kassa och bank		13 795 418	8 624 619	17 750 774
SUMMA TILLGÅNGAR		15 364 218	10 838 650	19 763 860
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
<u>Eget kapital</u>				
Balanserat resultat		3 937 186	3 936 939	3 936 939
Delårets resultat		1 357 639	2 454 066	2 512 383
Summa eget kapital	5	5 294 825	6 391 005	6 449 322
<u>Kortfristiga skulder</u>				
Leverantörsskulder		288 860	1 230 698	3 645 829
Övriga skulder		673 125	639 978	592 248
Uppl kostn förutbet intäkter		9 107 407	2 576 969	9 076 460
Summa kortfristiga skulder		10 069 393	4 447 645	13 314 537
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		15 364 218	10 838 650	19 763 860

Miljösamverkan östra Skaraborg

Finansieringsanalys

	2014 jan-aug	2013 jan-aug
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Delårets resultat		
Justering för av- och nedskrivningar	1 357 639	2 512 383
Återbetalning till medlemskommunerna	34 644	28 552
Inbetalning från Karlsborgs kommun	-2 453 820	-2 624 186
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0	227 395
<u>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</u>	<u>-1 061 536</u>	<u>144 144</u>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	610 587	518 508
Ökning/minskning kortfristiga skulder	5 621 750	7 871 315
Medel från den löpande verksamheten	5 170 799	8 533 967
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Medel från investeringsverksamheten	0	0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån		
Amortering av skuld		
Ökning av långfristiga fordringar		
Minskning av långfristiga fordringar		
Medel från finansieringsverksamheten	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	5 170 799	8 533 967
Likvida medel vid årets början	8 624 619	9 216 807
Likvida medel vid årets slut	13 795 418	17 750 774

Miljösamverkan östra Skaraborg

Noter till resultaträkningen

	2014-08-31	2013-08-31
Not 1 Övriga intäkter		
Förrättning och Granskning	9 342 812	9 237 731
Övrigt	57 206	65 603
Summa	9 400 017	9 303 334
Not 2 Löner och arvoden		
Löner	-8 739 068	-7 857 989
Lagstadgade sociala avgifter	-2 822 234	-2 609 628
Löneskatt	-215 623	-263 707
Pensioner	-911 711	-1 010 522
Övriga personalkostnader	-427 212	-410 296
Summa	-13 115 848	-12 152 142
Not 3 Avskrivning		
Inventarier	-34 644	-28 552
Summa	-34 644	-28 552

Noter till balansräkningen

Not 4 Materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	358 275	266 770
Årets inköp		
Årets avyttringar		
Utgående anskaffningsvärden	358 275	266 770
Ingående ackumulerade avskrivningar	-76 728	-33 057
Årets avskrivningar	-34 644	-28 552
Återförda avskrivningar sålda inventarier		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-111 372	-61 609
Summa	246 903	205 161
Not 5 Eget kapital		
IB Balanserat resultat	6 391 006	6 333 730
Korrigerig av reglering med Skövde kommun avseende avg best ÅP och löneskatt 2011.		0
Återbetalning till medlemskommunerna	-2 453 820	-2 624 186
Inbetalning från Karlsborgs kommun		227 395
Delårets resultat	1 357 639	2 512 383
Summa	5 294 825	6 449 322

Redovisningsprinciper

Delårsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Materiella anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella tillgångar.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet.

Kommunfullmäktige i
Skövde, Falköping, Tibro, Hjo och Karlsborg
samt
Direktionen för kommunalförbundet Miljösamverkan
Östra Skaraborg

Bedömning av delårsrapport 2014-08-31

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling.

Vår bedömning av delårsrapporten per 2014-08-31 som direktionen godkände vid sammanträde 7 november 2014 är baserad på en översiktlig granskning. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

En delårsrapport ska enligt kommunal redovisningslag innehålla förkortad förvaltningsberättelse, balansräkning, resultaträkning och vissa andra upplysningar. Fr o m år 2014 gäller också en rekommendation från rådet för kommunal redovisning (RKR) vad avser miniminivå på innehåll i en delårsrapport.

Rapportinnehåll

Delårsrapporten har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagens (KRL) krav och rekommendation från normgivande organ som rådet för kommunal redovisning (RKR).

Finansiella mål

Kommunalförbundets direktion beslutade i juni 2013 att årets resultat ska uppgå till minst 0,5 % av kommunbidraget. Enligt delårsprognosen bedöms resultatet för helåret 2014 bli 989 tkr vilket innebär att det finansiella målet bedöms kunna uppnås. Vi gör ingen annan bedömning. Resultatet skapas framförallt genom lägre kostnader än budgeterat.

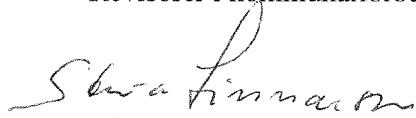
Verksamhetsmässiga mål

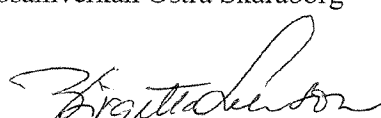
De fastställda och redovisade verksamhetsmålen bedöms i allt väsentligt uppnås.

Övriga noteringar

Ett av syftena med delårsrapporten och dess utformning och innehåll är att ge snabb information som underlag för styrning. Vi bedömer därför att direktionen för framtiden bör eftersträva en snabbare politisk behandling så att delårsrapporten och revisorernas bedömning når respektive kommunfullmäktige betydligt tidigare än vad som nu blir fallet.

Revisorer i kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg

Stina Linnarsson
Falköping

Birgitta Swenson
Hjo

Dir § 18

Dnr 2014-5113

Delårsrapport 2014 för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg godkänner förslaget till delårsrapport inkluderande miljönämndens verksamhetsberättelse per den 31 augusti 2014.

Delårsrapporten ska skickas till kommunalförbundets revisorer för bedömning samt till medlemskommunernas fullmäktige för godkännande.

Bakgrund

Förslag till delårsrapport inkluderande miljönämndens verksamhetsberättelse har tagits fram.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2014-10-31
Miljönämndens beslut om delårsbokslut, MN § 50 2014
Delårsrapport 2014

Beslutet skickas till

Kommunalförbundets revisorer
Medlemskommunernas fullmäktige

Bilaga till beslutet

Delårsrapport 2014